

ເບືດການໃຊ້ທີ່ດິນ

ຕຳບລບາງແມ່ນາງ

ອຳເກອນາງໃໝ່

ຈັງຫວັດນັນທບຖານ

ເອກສາຣວິຊາກາຣເລຂທີ່ 5 (0302)/03/54
ກັນຍາຍນ 2554

ສໍານັກງານພັດນາທີ່ດິນເບືດ 1 ປະມຸນຫານີ
ກຣມພັດນາທີ່ດິນ ກຣະທຽບເກມຕຣແລະສະກຣົນ

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	I
สารบัญตาราง	III
สารบัญรูป	VI
บทที่ 1 บทนำ	1-1
1.1 หลักการและเหตุผล	
1.2 วัตถุประสงค์	
1.3 สถานที่ ระยะเวลา และผู้ดำเนินการ	
1.4 ขั้นตอนการดำเนินการ	
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	
บทที่ 2 สภาพทั่วไปของพื้นที่	2-1
2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต	
2.2 สภาพภูมิประเทศ	
2.3 สภาพภูมิอากาศ	
2.4 สภาพสังคมและการรวมกลุ่มเกษตรกร	
2.5 สภาพเศรษฐกิจ	
บทที่ 3 สถานภาพทรัพยากร	3-1
3.1 ทรัพยากรที่ดิน และการใช้ที่ดิน	
3.2 สภาพการใช้ที่ดิน	
บทที่ 4 การประเมินคุณภาพที่ดิน	4-1
4.1 คุณภาพที่ดินที่นำมาประเมิน	
4.2 การจำแนกชั้นความเหมาะสมของที่ดิน	
บทที่ 5 ปัญหาความต้องการ และทัศนคติของเกษตรกร	5-1
5.1 ทัศนคติของเกษตรกรด้านการใช้และพัฒนาที่ดิน	
5.2 ปัญหาและความต้องการของเกษตรกร	

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 6 เขตการใช้ที่ดิน

6-1

6.1 การกำหนดเขตการใช้ที่ดิน

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ในอดีตที่ผ่านมาประเทศไทยได้นำทรัพยากรธรรมชาติไปใช้ในการพัฒนาประเทศ โดยขาดการจัดการอย่างมีระบบเป็นผลให้ทรัพยากรธรรมชาติเกิดความเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะทรัพยากรดินซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานของการพัฒนาทั้งทางด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และกิจการบริการอื่นๆ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติไปอย่างฟุ่มเฟือย โดยขาดการบริหาร จัดการอย่างเหมาะสมเป็นเหตุให้มีการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้ ซึ่งเป็นการทำลายแหล่งต้นน้ำลำธาร โดยตรงจน ก่อให้เกิดความไม่สมดุลตามธรรมชาติ ซึ่งส่งผลให้เกิดภาวะน้ำท่วม ภัยแล้งหรือแผ่นดินถล่มและยัง ส่งผลให้เกิดปัญหาการแย่งชิงทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งทรัพยากรดินและทรัพยากรน้ำอย่างรุนแรงอัน ก่อให้เกิดผลเสียหายต่อกาลังเป็นอยู่ของประชารัฐและระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย

ดังนั้นกรมพัฒนาที่ดิน โดยสำนักนโยบายและแผนการใช้ที่ดินจึงได้จัดทำเขตการใช้ที่ดิน ระดับตำบล โดยพิจารณาจากข้อมูลสภาพพื้นที่ ความต้องการของชุมชน แนวโน้มด้านการเกษตรของ รัฐและห้องถินในระดับต่างๆ นำมาวิเคราะห์กำหนดเขตการใช้ที่ดินระดับตำบล แล้วนำเสนอผล รายงานประกอบแผนที่ขนาดมาตรฐาน 1 : 25,000 พร้อมข้อเสนอแนะด้านการจัดการที่ดิน

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 กำหนดเขตการใช้ที่ดินทางการเกษตร พร้อมทั้งจัดทำแผนที่และรายงานเพื่อเสนอแนะ แนวทางการใช้ที่ดิน เพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในตำบล

1.2.2 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

1.3 สถานที่ ระยะเวลา และผู้ดำเนินงาน

1.3.1 สถานที่ดำเนินงาน พื้นที่ตำบลบางแม่น้ำ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

1.3.2 ระยะเวลาดำเนินงาน ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2553 – 30 กันยายน 2554

1.3.3 ผู้ดำเนินงาน สำรวจวางแผนการใช้ที่ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1

1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน

1.4.1 ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลด้านกายภาพ จากฐานข้อมูลแผนที่ขนาดมาตราส่วน 1 : 25,000 อาทิ ข้อมูลเดินและสภาพการใช้ที่ดิน พร้อมทั้งข้อมูล ด้านป่าไม้ตามกฎหมาย ชลประทาน ปฏิรูปที่ดินและ ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ เป็นต้น ตลอดจนวิเคราะห์ข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการประเมินความเหมาะสมของที่ดินด้านการเกษตร

1.4.2 ศึกษาวิเคราะห์ด้านนโยบายการใช้ที่ดินทั้งในระดับชาติ ระดับกระทรวง ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่น

1.4.3 นำเสนอขั้นตอนการดำเนินงานและรูปแบบของการกำหนดเขตการใช้ที่ดินระดับตำบล ให้กับส่วนราชการในพื้นที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงเกษตรกรและหมอดินอาสา ในพื้นที่พร้อมรับฟังข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุงข้อมูลให้มีความสมบูรณ์

1.4.4 สำรวจทัศนคติ ปัญหาและความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ เพื่อนำวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัดในการพัฒนาด้านเกษตรกรรม โดยนำมาประมวลผลร่วมกับข้อมูลในข้อ 1.4.1

1.4.5 กำหนดเขตการใช้ที่ดินระดับตำบล พร้อมข้อเสนอแนะด้านการจัดการทรัพยากรในพื้นที่

1.4.6 จัดทำรายงานเขตการใช้ที่ดินระดับตำบล พร้อมข้อเสนอแนะ ประกอบกับแผนที่ขนาดมาตราส่วน 1 : 25,000

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 เป็นแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติระดับตำบลอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน โดยคำนึงถึงแนวโน้มนโยบายของรัฐในระดับต่างๆ

1.5.2 เขตการใช้ที่ดินระดับตำบล สามารถใช้เป็นฐานข้อมูลในการพิจารณากำหนดเป้าหมาย การพัฒนาด้านเกษตรกรรมระดับตำบล เพื่อเพิ่มผลผลิต และการใช้ทรัพยากรที่ดินอย่างยั่งยืน

บทที่ 2

สภาพทั่วไปของพื้นที่

2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

ที่ตั้ง

ตำบลบางแม่นาง ตั้งอยู่ทางตอนกลางของอำเภอไหய จังหวัดนนทบุรี (รูปที่ 2-1)

อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลบางรักพัฒนา อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลบางไหய, ตำบลบางม่วง อำเภอไหய จังหวัดนนทบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลเส่างhin อำเภอไหய จังหวัดนนทบุรี

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอไหய จังหวัดนนทบุรี

ตำบลบางแม่นาง มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 9,000 ไร่ หรือประมาณ 14.1 ตารางกิโลเมตร
แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 18 หมู่บ้านดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านบางกระเบื้อง หมู่ที่ 10 บ้านดอนลาดตะค้าน

หมู่ที่ 2 บ้านบางกระยี่ หมู่ที่ 11 บ้านคลองบางไทร

หมู่ที่ 3 บ้านคลองบางทอง หมู่ที่ 12 บ้านบางโค

หมู่ที่ 4 บ้านหนองก้างเหนน หมู่ที่ 13 บ้านบางน้อຍ

หมู่ที่ 5 บ้านวัดหลังบาง หมู่ที่ 14 บ้านบางโค

หมู่ที่ 6 บ้านคลองบางไทร หมู่ที่ 15 บ้านปลายคลองบางกระเบื้อง

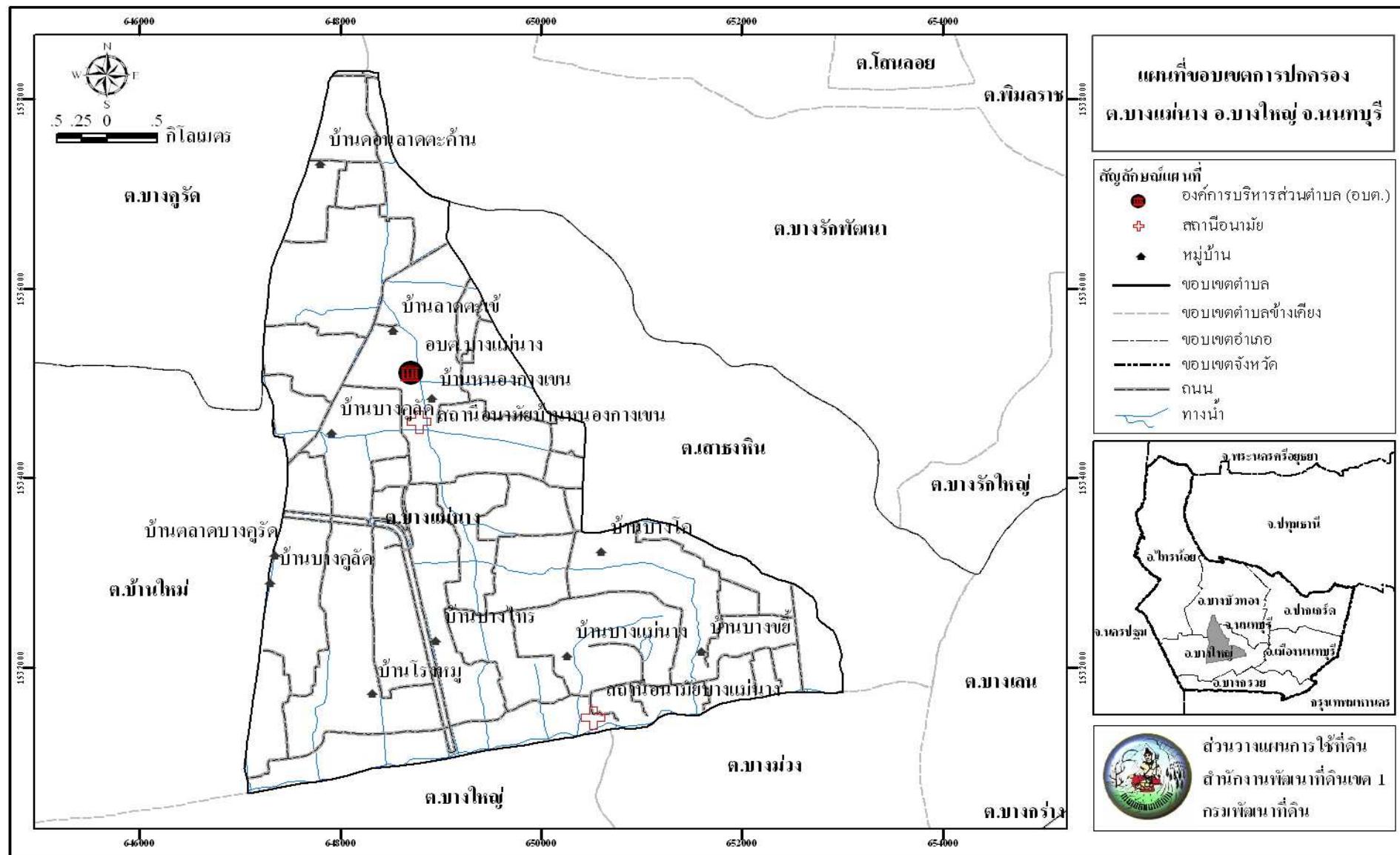
หมู่ที่ 7 บ้านโรงหมู่ หมู่ที่ 16 บ้านปลายคลองบางกระเบื้อง

หมู่ที่ 8 บ้านตลาดบางคูลัด หมู่ที่ 17 บ้านปลายคลองบางกระเบื้อง

หมู่ที่ 9 บ้านตลาดบางคูลัด หมู่ที่ 18 บ้านปลายคลองบางกระเบื้อง

2.2 สภาพภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม มีคลองคด拐 ประมาณหาสัตว์ ไหลผ่านทางทิศตะวันตกของตำบล และมีแหล่งน้ำที่สำคัญอื่นๆ ได้แก่ คลองขุดใหม่ คลองชื่อลัด คลองบางโโค คลองเจริญสุข คลองตาด่อน และคลองบางกระเบื้อง พื้นที่อยู่ในเขตชลประทาน ความสูงของพื้นที่ประมาณ 4 เมตร เหนือระดับทะเลปานกลาง

รูปที่ 2-1 แผนที่ข้อมูลการป้องกัน
ต.บางแพ่เงา อ.บางไทร จ.นนทบุรี

ที่มา : กรมการป้องกัน 2548

2.3 สภาพภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศของตำบลบางแม่นาง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี จัดอยู่ในภูมิอากาศแบบร้อนชื้นสลับแล้ง (tropical wet and dry climate) ตามการจำแนกภูมิอากาศตามแบบของ KOPPEN (KOPPEN's classification) ในเขตที่จะมีฤดูฝนและฤดูแล้งแตกต่างกันอย่างชัดเจน สามารถแบ่งได้ 3 ฤดู คือ ฤดูร้อนริม ประมาณเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนเมษายน โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ฤดูฝน เริ่มประมาณเดือนพฤษภาคมถึงกันยายน โดยฤดูนี้จะเริ่มน้ำฝนสูงต่อเนื่อง ทำให้ฝนตกแพรวร้ายตามร่องมรสุมประกอบกับร่องความกดอากาศต่ำ(depression) พาดผ่านทางทิศตะวันออกทำให้อากาศชุ่มชื้นและมีฝนตกชุก โดยเฉพาะในเดือนกันยายนอากาศจะชุ่มชื้น ส่วนฤดูหนาว เริ่มประมาณเดือนตุลาคมถึง มกราคม โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ อากาศหนาวเย็นสลับกับอากาศร้อน

จากสถิติภูมิอากาศของสถานีอุตุนิยมวิทยาปัทุมธานี อำเภอคลองหลวง ในรอบ 10 ปี (พ.ศ. 2544-2553) สามารถสรุปได้ดังนี้ (ตารางที่ 2-1 และรูปที่ 2-2)

2.3.1 ปริมาณน้ำฝน มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยทั้งปีประมาณ 1,344.41 มิลลิเมตร เดือนที่มีปริมาณฝนตกเฉลี่ยสูงสุด คือ เดือนกันยายน มีปริมาณฝนเฉลี่ย 276.50 มิลลิเมตร เดือนที่มีปริมาณฝนตกเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เดือนมกราคม มีปริมาณฝนเฉลี่ย 4.00 มิลลิเมตร ลักษณะการตกของฝนพบว่าฝนจะเริ่มตกมากขึ้นตั้งแต่กลางเดือนเมษายนและจะตกมากที่สุดในเดือนกันยายน จนถึงปริมาณฝนจะค่อยๆ ลดลงจนถึงปลายเดือนตุลาคม

2.3.2 อุณหภูมิ มีอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี 28.98 องศาเซลเซียส เดือนเมษายน มีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุด 38.87 องศาเซลเซียส และเดือนมกราคม มีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด 17.10 องศาเซลเซียส

2.3.3 ความชื้นสัมพัทธ์ ปริมาณความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยตลอดปี 71.78 เปอร์เซ็นต์ โดยที่เดือนกันยายนมีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยสูงสุด 77.10 เปอร์เซ็นต์ และเดือนธันวาคมมีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยต่ำสุด ประมาณ 66.20 เปอร์เซ็นต์

2.3.4 การวิเคราะห์ช่วงฤดูเพาะปลูก เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาช่วงเวลาที่เหมาะสมในการเพาะปลูก โดยใช้ข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณน้ำฝนรายเดือนเฉลี่ย และค่าศักยภาพการระเหยน้ำของพืชรายเดือนเฉลี่ย (Evapotranspiration : ET₀) ซึ่งคำนวณได้ด้วยโปรแกรม Cropwat (Version 8.0) เมื่อนำมาสร้างกราฟเพื่อหาช่วงเวลาที่เหมาะสมในการปลูกพืช โดยพิจารณาจากระยะเวลาช่วงที่เส้นปริมาณน้ำฝนอยู่เหนือเส้น 0.5 ของค่าศักยภาพการคายระเหยน้ำ(0.5 ET₀) ซึ่งสามารถนำมาหาช่วงเวลาที่เหมาะสมในการปลูกพืชของ ตำบลบางแม่นาง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ได้ดังนี้

1.) ช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมในการเพาะปลูก จะอยู่ในช่วงต้นเดือนเมษายน (ปริมาณน้ำฝนสูงกว่าครึ่งหนึ่งของศักยภาพการคายระเหยน้ำ) จนกระทั่งถึงต้นเดือนพฤษภาคม(ปริมาณน้ำฝนต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของศักยภาพการคายระเหยน้ำ) และช่วงระหว่างปลายเดือนเมษายนถึงต้นเดือนตุลาคม จะมีฝนตกมากจนทำให้มีปริมาณน้ำมากเกินพอกความต้องการของพืช (ปริมาณน้ำฝนสูงกว่าศักยภาพการคายระเหยน้ำ)

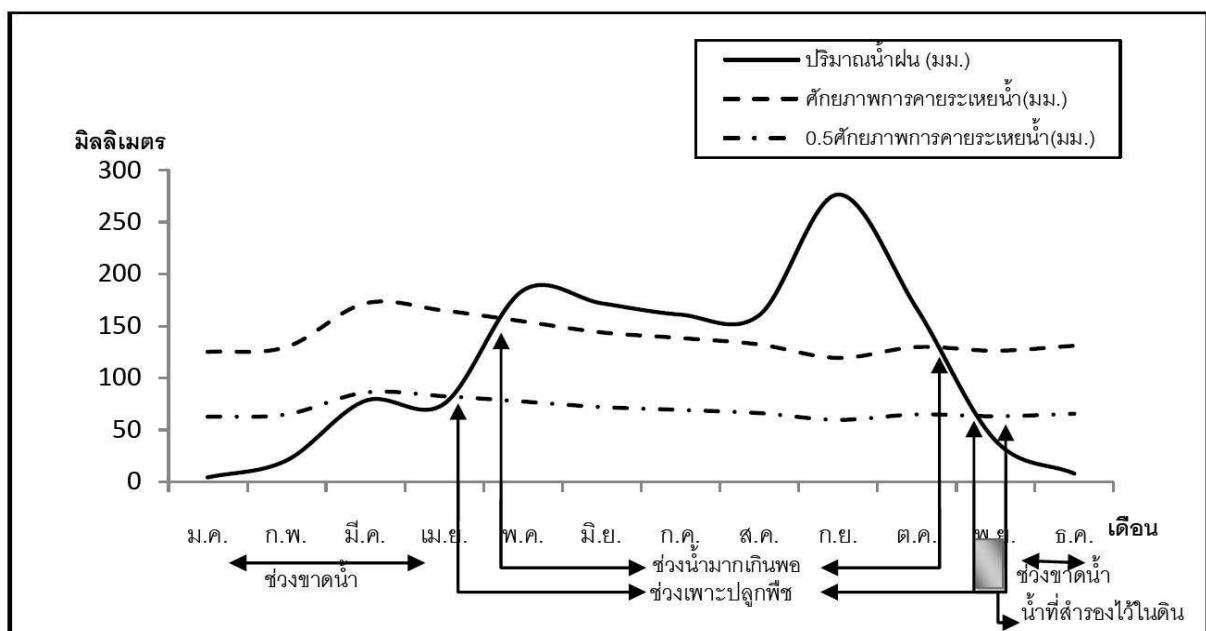
2.) ช่วงเวลาที่ไม่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกพืช ซึ่งจะมีปริมาณน้ำฝนและการกระจายน้ำอยหรือไม่เพียงพอต่อการเจริญเติบโตของพืช ซึ่งจะอยู่ในช่วงต้นเดือนพฤษภาคมถึงต้นเดือนเมษายนของทุกปี

ตารางที่ 1 สถิติข้อมูลภูมิอากาศ จังหวัดนนทบุรี (สถานีอุตุนิยมวิทยาปทุมธานี)

เดือน	ปริมาณ น้ำฝน(มม.)	ปริมาณน้ำฝนที่เป็น [*] ประโยชน์(มม.)	อุณหภูมิ สูงสุด(°ช)	อุณหภูมิ ต่ำสุด(°ช)	ความชื้น สัมพัทธ์(%)	ความเร็วลม (กม./วัน)	ความเยาวนาน แสงแดด(ชม./วัน)	การคาย ระเหยน้ำ(มม.)*
ม.ค.	4.00	4.00	35.41	17.10	66.70	108.51	7.49	124.93
ก.พ.	20.38	19.70	36.53	19.86	68.60	129.86	7.59	129.64
มี.ค.	77.80	68.10	37.92	21.25	69.00	146.76	6.65	171.70
เม.ย.	74.88	65.90	38.87	23.75	70.00	148.54	7.22	164.70
พ.ค.	183.96	129.80	37.66	23.95	75.40	168.99	5.68	154.38
มิ.ย.	171.73	124.50	36.44	23.78	74.10	177.89	5.33	143.70
ก.ค.	160.86	119.40	36.26	23.67	74.60	172.55	4.29	138.26
ส.ค.	160.29	119.10	36.05	23.43	74.50	149.43	3.87	132.06
ก.ย.	276.50	152.70	35.56	23.20	77.10	108.51	4.44	119.10
ต.ค.	166.81	122.30	35.30	22.52	76.10	132.53	5.66	129.58
พ.ย.	39.48	37.00	35.36	19.35	69.00	117.41	7.31	126.00
ธ.ค.	7.72	7.60	34.99	17.40	66.20	142.31	7.48	130.82
รวม	1,344.41	970.10	-	-	-	-	-	1,664.87
เฉลี่ย	-	-	36.36	21.61	71.78	141.94	6.08	

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาปทุมธานี สำนักวิชาการและนวัตกรรม จังหวัดปทุมธานี กรมอุตุนิยมวิทยา (2554)

หมายเหตุ : *จากการคำนวณด้วยโปรแกรม CROPWAT (Version 8.0)

รูปที่ 2 สมดุลของน้ำในเดือนเพื่อการเกษตร จังหวัดนนทบุรี (สถานีอุตุนิยมวิทยาปทุมธานี สำนักวิชาการและนวัตกรรม)

2.4 สภาพสังคมและการรวมกลุ่มเกษตรกร

สภาพสังคมและการรวมกลุ่มเกษตรกรต่างๆ ตามลักษณะแม่นาง ข้ามขอบเขตใหญ่ ได้จากการศึกษาข้อมูลทุกดิจิทัล เอกสารและรายงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ รายงานสถิติจำนวนประชากรและบ้าน (กรมการปกครอง, 2553) รายงานข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน(จปฐ.) ปี 2552 (กรมการพัฒนาชุมชน) แผนพัฒนาการเกษตรต่างๆ (สำนักงานเกษตรอำเภอ) และแผนพัฒนาสามปี (องค์กรบริหารส่วนต่างๆ) เป็นต้น ได้ผลการศึกษาดังนี้

2.4.1 สภาพทางสังคม

ตามลักษณะแม่นาง มีพื้นที่ในเขตการปกครองขององค์กรบริหารส่วนตามลักษณะทั้งสิ้น 18 หมู่บ้าน โดยที่ หมู่ 3, 5, 6, 7 และ 8 พื้นที่บางส่วนอยู่ในเขตเทศบาลตามลักษณะที่มีประชากรรวมทั้งสิ้น 28,546 คน เป็นชาย 12,967 คน และเป็นหญิง 15,579 คน จำนวนบ้าน 15,205 หลังคาเรือน จำนวนประชากรเฉลี่ย 3 คนต่อหลังคาเรือน (รายงานสถิติจำนวนประชากรและบ้าน กรมการปกครอง ณ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2553) ความหนาแน่น 2,024.53 คนต่อตารางกิโลเมตร

ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีประเพณีการทำบุญตามพระพุทธศาสนาในเดือนต่างๆ ที่สืบสานต่อเนื่องกันมา มีความเป็นอยู่แบบเครือญาติผูกพันและพึ่งพาอาศัยกันให้ความเคารพนับถือพระสงฆ์ ผู้อาวุโสและผู้นำชุมชน

2.4.2 การรวมกลุ่มเพื่อการประกอบอาชีพของเกษตรกร

ตามลักษณะแม่นาง มีการรวมกลุ่มของเกษตรกร โดยได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจากหน่วยงานรัฐ เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมพัฒนาชุมชน องค์กรบริหารส่วนต่างๆ/เทศบาลฯ ได้แก่ กลุ่มเครื่องประดับรัตนชาติจากคริสตัล กลุ่มคอกไม้ประดิษฐ์ กลุ่มผลิตน้ำดื่มน้ำ กลุ่มศิลปะลักษณะชื่อวนเมืองชื่อข่าวสารในหลอดแก้ว กลุ่มสตรีแปรรูปอาหาร กลุ่มสตรีฝึกอาชีพนางแม่นาง

2.5 สภาพเศรษฐกิจ

สภาพเศรษฐกิจของตามลักษณะแม่นาง ได้จากการศึกษาข้อมูลทุกดิจิทัล เอกสารและรายงานที่เกี่ยวข้อง เช่นเดียวกับหัวข้อ 2.4 ได้ผลการศึกษาดังนี้

2.5.1 การประกอบอาชีพ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก กิตเป็นร้อยละ 65.00 ของครัวเรือนทั้งหมด มีแรงงานภาคเกษตรเฉลี่ย 2 คนต่อครัวเรือน อาชีพรองลงมาเป็นการค้าขาย รับจำนำ รับราชการและอื่นๆ การถือครองที่ดิน เกษตรกรรมที่ดินทำกินเป็นของตนเอง ร้อยละ 65.00 และบางส่วนเข้าที่ดินทำกินเพิ่ม ร้อยละ 34.00 และเข้าทั้งหมด ร้อยละ 45.00

2.5.2 การผลิตทางการเกษตร

พืช เกษตรกรรมปลูก ได้แก่ ข้าว ไม้ผล ไม้ดอก ไม้ประดับ และพืชผัก		
- ผลผลิตข้าวนาปี	ปีการผลิต 2553/54	เนลลี่ 800 กิโลกรัมต่อไร่
- ผลผลิตนาปรัง	ปีการผลิต 2553/54	เนลลี่ 800 กิโลกรัมต่อไร่

ปศุสัตว์ จากข้อมูลของปศุสัตว์จังหวัดคันธบุรี (ปี 2554) มีเกษตรกรส่วนใหญ่เลี้ยงสัตว์ไว้เพื่ออบริโภคภายในครัวเรือนและบางส่วนมาจำหน่ายเพื่อเป็นรายได้เสริมของครอบครัว เช่น โคเนื้อ จำนวน 38 ตัว สุกร จำนวน 30 ตัว ไก่ จำนวน 611 ตัว และเป็ด จำนวน 120 ตัว เป็นต้น โดยเลี้ยงเพื่อปล่อยให้หาอาหารกินเองตามธรรมชาติ

2.5.3 ต้นทุนการผลิต

ข้าวนาปี ต้นทุนการผลิต 3,200 บาทต่อไร่ ราคาผลผลิต 7.00 บาทต่อกิโลกรัม

ข้าวนาปรัง ต้นทุนการผลิต 3,200 บาทต่อไร่ ราคาผลผลิต 7.00 บาทต่อกิโลกรัม

2.5.4 การอุดสาหกรรม

สำนักงานอุดสาหกรรมจังหวัดคันธบุรีรายงานว่า พ.ศ. 2553 มีโรงงานอุดสาหกรรมประเภท 3 ตั้งอยู่ในตำบลทั้งสิ้น 43 โรง จำแนกได้ดังนี้ โรงทำถุงชิ้น ไส้กรอก และท่อدمันจากเนื้อสัตว์ 1 แห่ง โรงทำนมปั่นและนมเค็ก 1 แห่ง โรงทำนมอัดเม็ด ทอฟี่ ลูก gwad ต่างๆ 1 แห่ง โรงผลิตไอการ์ม 1 แห่ง โรงผลิตเครื่องมือจากผลไม้บรรจุขวดปิดผนึก 1 แห่ง โรงทำงานกบ บานประดุหน้าต่าง 1 แห่ง โรงทำเครื่องเรือนหรือเครื่องตกแต่งภายในจากไม้ 9 แห่ง โรงทำกล่องกระดาษลูกฟูก 1 แห่ง โรงพิมพ์สิ่งพิมพ์ต่างๆ 1 แห่ง โรงผลิตยาสำเร็จรูปแพนปัจจุบัน 1 แห่ง โรงผลิตเครื่องสำอางค์และผลิตภัณฑ์ต่างๆ 1 แห่ง โรงทำผลิตภัณฑ์พลาสติก 9 แห่ง โรงทำแผ่นพลาสติก บรรจุภัณฑ์แพก 1 แห่ง โรงรับข้างล้างและบดย่อยขวดพลาสติก 1 แห่ง โรงผลิตภัณฑ์คอนกรีต 1 แห่ง โรงทำงานกบ บานประดุ-หน้าต่างจากโลหะ 2 แห่ง โรงกลึง เจาะ ตัด ไส เลียน 3 แห่ง โรงซ่อมแมอร์ไทร์ชาร์ท ไครสตัลทรอนต์ 2 แห่ง โรงซ่อมรถยนต์และเคาะพ่นสีรอกยนต์ 3 แห่ง โรงตอบเด่งพระพุทธรูป 1 แห่ง โรงอัดกระดาษ อัดเศษเหล็กและล้างขาว 1 แห่ง

2.5.5 รายได้และแหล่งสินเชื้อ

รายได้ จากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ปี 2553 (จปฐ.) โดยเนลลี่ร้อยละ 70.00 ของครัวเรือนทั้งหมด มีคนในครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 23,000 บาทต่อคนต่อปี

แหล่งสินเชื้อ เกษตรกรใช้บริการสินเชื้อจากแหล่งต่างๆ ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส) สหกรณ์การเกษตร กองทุนหมู่บ้าน ธนาคารพาณิชย์และเอกชน เป็นต้น

2.5.6 โครงสร้างพื้นฐาน

- 1) สาธารณูปโภค ได้แก่
  - (1) ไฟฟ้า มีไฟฟ้าทุกหมู่บ้าน
  - (2) ประปา มีประปาทุกหมู่บ้าน
  - (3) การโทรศัพท์สาธารณะ 4 แห่ง

2) สถานบริการสาธารณูปโภคและสถานที่ราชการ ได้แก่ โรงเรียนประถมศึกษา 1 แห่ง โรงเรียนมัธยมศึกษา 1 แห่ง สูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2 แห่ง วัด 3 แห่ง ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน 1 แห่ง สถานีอนามัยประจำตำบล 2 แห่ง สถานีตำรวจนครบาล 1 แห่ง และที่ทำการองค์กรบริหารส่วนตำบล 1 แห่ง เป็นต้น

บทที่ 3

สถานภาพทรัพยากร

3.1 ทรัพยากรที่ดินและการใช้ที่ดิน

3.1.1 สถานภาพของทรัพยากรที่ดินในปัจจุบัน

จากการศึกษาสถานภาพของทรัพยากรที่ดินในปัจจุบันที่ใช้ในการเกษตรของตำบลบางแม่นาง อำเภอทางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี อาศัยจากการรายงานสำรวจดินเพื่อการเกษตรแบบค่อนข้างละเอียด มาตราส่วน 1:25,000 ของจังหวัดนนทบุรี โดยสำนักสำรวจดินและวางแผนการใช้ที่ดิน จัดทำลักษณะและสมบัติทางกายภาพและเคมีที่สำคัญ เช่น เนื้อดิน การระบายน้ำของดิน ปฏิกิริยาดิน เป็นต้น เพื่อแสดงให้เห็นคุณภาพที่ดินและนำไปใช้ในการจัดความเหมาะสมของที่ดินสำหรับพืชเศรษฐกิจต่อไป ดังแสดงในตารางที่ 3.1 ซึ่งสามารถบรรยายพอสังเขปได้ดังนี้

1) กลุ่มชุดดินที่ 2

หน้าดิน

บริเวณที่พน

ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินเป็นดินเหนียว ดินบนมีสีเทาหรือเทาแก่ ดินล่างมีสีเทา จุดประสีน้ำตาลและสีเหลืองหรือสีแดง พบรตามที่ราบลุ่มภาคกลางเป็นส่วนใหญ่ มีน้ำแข็งลึก 20-50 ซม. นาน 3-5 เดือน ถ้าเป็นดินที่ได้รับอิทธิพลจากน้ำทะเลจะพบสารจาโร ไซต์สีเหลืองฝังในระดับความลึกเป็นดิน ลึก มีการระบายน้ำเลว ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง pH 4.5-5.5 ได้แก่ ชุดดินอยุธยา บางเขน บางน้ำเมรี ฯลฯ ท่าขวาง ชุมแสง บางปะอิน และมหาโพธิ์

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : ปฏิกิริยาดินค่อนข้างเป็นกรดจัด ต่ำผ่านน้ำขังนาน 3-5 เดือน

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : เนื่องจากสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงราบลุ่มน้ำเนื้อดินเป็นดินเหนียวการระบายน้ำเลว ในช่วงฤดูฝนจะมีน้ำขังอยู่ที่ผิวดิน ระหว่าง 4-6 เดือน จึงมีศักยภาพเหมาะสมที่จะใช้ทำนาในช่วงฤดูฝน แต่สามารถปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือพืชอื่นที่มีอายุสั้นได้ในช่วงสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1

ถูกแล้ง สำหรับในบริเวณพื้นที่ที่มีน้ำคละประทานเข้าดึงหรือแหล่งน้ำธรรมชาติ ถ้าใช้ปลูกไม้ยืนต้น ไม้ผล หรือปลูกพืชไร่และพืชผัก ตลอดทั้งปีจะต้องทำการคัดล้อมรอบพื้นที่เพาะปลูกและยกร่องปลูกเพื่อช่วยการระบายน้ำของดิน

การจัดการกุ่มชุดคิดนิที่ 2

ปลูกข้าวหรือทำนา เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้กับดิน โดยการปลูกพืชบำรุงดิน ปฏิบัติเหมือนกุ่มชุดคิดนิที่ 1 แก้ไขเนื้อดินเหนียว และมีโครงสร้างค่อนข้างแน่นทึบ ด้วยปุ๋ยอินทรีย์ เช่นปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 1.5-2.0 ตัน/ไร่ หรือใช้วัสดุปรับปรุงดินอย่างอื่น เช่น จี๊เด้อข แกลบ กากนำatal เป็นต้น โถคลุกเคล้า และกลบลงในดิน ใส่ปุ๋นมาრ์ล หินปูนบด หรือหินปูนฝุ่นเลือกใช้อย่างใดอย่างหนึ่ง อัตรา 0.5-1.0 ตัน/ไร่ โถคลุกเคล้าให้เข้ากับดิน ปล่อยน้ำ เช่น ประมาณ 10 วัน แล้ว ระบายน้ำออกแล้วค่อยขังน้ำใหม่ เพื่อทำเทือกและรอปักดำ หรือใช้น้ำล้างความเป็นกรดของดิน ประมาณ 4-5 ครั้ง ปุ๋ยเคมี ครั้งที่ 1 ที่ใช้สูตร 16-20-0 อัตรา 25-40 กก./ไร่ หรือสูตร 16-16-8 อัตรา 30-40 กก./ไร่ ครั้งที่ 2 ใช้ปุ๋ยเรียบ 5-10 กก./ไร่ ใส่เมื่อข้าวตั้งตัว พันธุ์ข้าวที่แนะนำ เช่น ขาวตาหยก ใบมุก สีร่วง ลูก

ปลูกพืชไร่ กรณีปลูกในช่วงถูกแล้งหรือหลังเก็บเกี่ยวข้าวให้กรองปลูกสูง 10-20 ซม. ทำร่องภายในแปลงห่างกันประมาณ 8-12 เมตร และร่อง 40-50 ซม. ลึก 20-30 ซม. เพื่อช่วยระบายน้ำใส่ปุ๋ยอินทรีย์ อัตรา 1.5 - 2.0 ตัน/ไร่ หรือปลูกพืชตระกูลถัวโถกลบไปในดิน ในกรณีดินเป็นกรดให้ใส่ปูนในรูปต่าง ๆ เป็นปูนขาว ปูนมาาร์ล อื่น ๆ ที่หาได้ง่าย ใช้อัตรา 1-2 ตัน/ไร่ ระหว่างให้ทั่วแปลง โถคลุกเคล้ากับดินทึบไว้ประมาณ 15 วันก่อนปลูกพืช กรณีเปลี่ยนพื้นที่นาเป็นพืชที่ทำไร่แบบชาว ให้สร้างคันดินรอบพื้นที่ปลูก ภายในพื้นที่ยกร่องปลูกแบบชาว ลั้นร่องปลูกกว้าง 6-8 เมตร ถูกกว้าง 1.5 เมตร ลึก 1 เมตร บนร่องยกแปลงย้อยสูง 10-20 ซม. กว้าง 1.5 - 2.0 เมตร

การใช้ปุ๋ยเคมี เช่น ข้าวโพดหวาน ใช้ปุ๋ยสูตร 20-20-20 หรือสูตร 15-15-15 อัตรา 50-100 กก./ไร่ แบ่งใส่ 2 ครั้ง ๆ ละเท่า ๆ กัน คือ รองกันหลุมก่อนปลูก และเมื่ออายุ 25 วัน และใส่ปุ๋ยเรียบ อัตรา 10 กก./ไร่ โรยข้างๆ เค้าข้าวโพด พูนดินกลบโคน เมื่ออายุ 25-30 วัน

ลั่วเขียว ลั่วลิสง ใช้สูตร 12-24-12 อัตรา 30 กก./ไร่ แบ่งใส่ 2 ครั้ง ๆ ละเท่า ๆ กัน ครั้งแรกใส่ร่องพื้น และเมื่อต้นลั่วอายุ 20-25 วัน โรยปุ๋ยข้างๆ เค้าแล้วพรวนดินกลบ ควรคลุกໄรอยเบี้ยมก่อนปลูก

อ้อย สำหรับอ้อยเริ่มปลูกใช้สูตร 16-8-8 หรือ 16-6-6 อัตรา 70-90 กก./ไร่ หรือสูตร 18-6-6 หรือสูตร 18-8-8 อัตรา 65-58 กก./ไร่ แบ่งใส่ 2 ครั้ง สำหรับอ้อยใช้สูตร 14-14-14 หรือสูตร 15-15-15 หรือ สูตร 16-16-16 อัตรา 40-50 กก./ไร่ ร่วมกับสูตร 46-0-0 อัตรา 15-20 กก./ไร่ แบ่งใส่ 2 ครั้ง รอยข้างแผลแล้วพรวนดิน

ฝ้าย ไส้หินฟอสเฟต อัตรา 100-200 กก./ไร่ ร่วมกับใช้ปุ๋ยสูตร 18-4-5 อัตรา 30-40 กก./ไร่ ร่วมกับสูตร 25-7-7 อัตรา 20-30 กก./ไร่ ในช่วงหลังปลูก 20-25 วัน

ปุ๋กไม้ผลไม้ยืนต้น เตรียมพื้นที่ปลูกเพื่อแก้ปัญหาการระบายน้ำของดินและนำท่อมะขึ้ง ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับการเตรียมพื้นที่ปลูกพืชไร่ที่ได้กล่าวแล้ว การแก้ความเป็นกรดของดิน ใส่ปุ๋นลดความเป็นกรด เช่นเดียวกับพืชไร่ หรือใส่ในหลุมปลูกอัตรา 15 กิโลกรัม/หลุม

การใช้ปุ๋ยเคมี เช่น มะม่วง ส้มเขียวหวาน ใช้สูตร 15-15-15 อัตรา 1 กก./ต้น เมื่อต้นอายุ 1-2 ปี และใช้อัตรา 1.5-3 กก./ต้น เมื่อต้นอายุ 3-6 ปี แบ่งใส่ 2 ครั้ง/ปี

มะพร้าว ใช้สูตรและอัตราดังต่อไปนี้ อายุ 1 ปี ใช้สูตร 15-15-15 หรือสูตรอื่นสูตรที่มีชาต้อาหารเท่าหรือใกล้เคียงกัน อัตรา 1 กก./ต้น แบ่งใส่ 2 ครั้ง/ปี อายุ 2 ปี ใช้สูตร 15-15-15 อัตรา 2 กก./ต้น แบ่งใส่ 2 ครั้ง/ปี อายุ 3-4 ปี ใช้สูตร 13-13-21 อัตรา 2 กก./ต้น แบ่งใส่ 2 ครั้ง/ปี อายุ 5 ปี ใช้สูตร 13-13-21 อัตรา 2.5 กก./ต้น แบ่งใส่ 2 ครั้ง/ปี อายุ 6 ปีขึ้นไป ใช้สูตร 13-13-21 อัตรา 3 กก./ต้น แบ่งใส่ 2 ครั้ง/ปี

ส้มโอ ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 ใส่ 2 ครั้ง/ปี ดังนี้ อายุ 1 ปี ใช้อัตรา 1 กก./ต้น อายุ 2 ปี ใช้อัตรา 2 กก./ต้น อายุ 3 ปี ใช้อัตรา 3 กก./ต้น อายุ 5 ปี ใช้อัตรา 5 กก./ต้นเหลือง ขาวดอกมะลิ 105 กก 7 กก 13 ศูพรรณบุรี 90 เล็บมือนาง

2.) กลุ่มชุดดินที่ 8

หน้าตัดดิน

บริเวณที่พบ

ลักษณะโดยทั่วไป : เนื้อดินเป็นพากดินเหนียว ดินบนมีลักษณะการทับถมเป็นชั้น ๆ ของดินและอินทรีย์ตุ่กที่ได้จากการบุคคลกรองน้ำ ดินล่างมีสีเทา บางแห่งมีเปลือกหอยปะปนอยู่ ด้วย พบนบริเวณที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเล ปัจจุบันเกษตรกรได้ทำการบุดบกกรองเพื่อพืชผลต่าง ๆ ทำให้ สภาพพื้นผืนดินเดิมเปลี่ยนแปลงไป ตามปกติดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงสูง pH 6.0-7.0 ได้แก่ชุดดิน ชนบุรี สมุทรสงคราม ดำเนินสะดวก

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน : ดินยกร่องบางแห่งพื้นที่ ๆ ยกร่องใหม่ ๆ จะมีปัญหา เรื่องดินเค็ม

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช : การจัดชั้นความเหมาะสมของกลุ่มชุดดินที่ 8 นั้น ได้จัดในการเกย์ตรคือ ใช้ปลูกไม้มีผล พืชผักและปลูกพืชไร่บางชนิด พร้อมกับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยเฉพาะปลาควบคู่กับการปลูกพืชดังกล่าว เนื่องจากได้มีการยกร่องปลูกพืชและมีร่องน้ำระหว่าง ร่องปลูกอยู่แล้ว เพียงแต่ปรับปรุงให้เหมาะสมแก่การเลี้ยงปลา ก็จะทำให้เกิดรายได้เสริม

การจัดการกลุ่มชุดดินที่ 8

ปลูกพืชไร่ : เนื่องจากกลุ่มชุดดินนี้ ได้มีการพัฒนาและปรับปรุงสภาพพื้นที่เดิม โดยมีการทำคันดินรอบพื้นที่ปลูก เพื่อป้องกันน้ำท่วมและนำทรายเข้าดิน และมีการยกร่องปลูกไม้ พืชผลพืชผักและพืชไร่อ่างถาวร

ปัญหาระบายน้ำของดินแลว : จัดให้มีการสูบน้ำออกจากร่องสวนเพื่อให้การระบายน้ำของดินดีขึ้น มีปัญหาความเค็มของดิน ปรับปรุงดินให้ร่วนซุยโดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ได้แก่ ปูเสก

หมักหรือปุ๋ยคอก อัตรา 1.5-2.0 ตัน/ไร่ ใส่ก่อกลุกเคล้ากับเนื้อดินเมื่อมีการเตรียมดินปลูกพืชจะช่วยถังเกลือออกจากดินได้ง่าย รักษาระดับน้ำในร่องสวนให้อยู่ในระดับต่ำกว่าระดับปลูกประมาณ 50 ซ.ม. เพื่อช่วยเร่งการถังเกลือออกจากดิน

การใช้ปุ๋ยเคมี เช่น ข้าวโพด-ข้าวฟ่าง ใส่ปุ๋ยสูตร 20-20-0 อัตรา 25 กก./ไร่ กรณีดินมีฟอสฟอรัสต่ำ โดยใส่ร่องก้นหลุมทึบหมุดหรือใส่สองข้างแคล้วพรวนดินกลบโคนเมื่ออายุได้ 25-30 วัน หรือใส่ปุ๋ยสูตร 20-0-0 อัตรา 40-60 กก./ไร่ หรือสูตร 46-0-0 อัตรา 20-30 กก./ไร่ ใส่ในกรณีที่ดินมีฟอสฟอรัสสูงหรือใส่ปุ๋ย 16-20-0 อัตรา 30-40 กก./ไร่ ใส่ร่องก้นหลุม ใส่ร่วมกับ 20-0-0 อัตรา 20-30 กก./ไร่ หรือสูตร 46-0-0 อัตรา 10-15 กก./ไร่ โดยใส่โดยสองข้างแคล้วพรวนดินกลบเมื่อปลูกได้ 20-25 วัน

พืชตระกูลถั่วต่าง ๆ (ถั่วเหลือง ถั่วเขียว ถั่วลิสง) ใส่ปุ๋ยสูตร 0-46-0 หรือ 0-40-0 อัตรา 15-20 กก./ไร่ หรือสูตร 0-20-0 อัตรา 30-40 กก./ไร่ โดยใส่ตอนปลูกหรือหลังปลูก 20-25 วัน ใส่ร่องกันร่องปลูกหรือโดยสองข้างแคล้วพรวนดินกลบ

อ้อยเคี้ยว อ้อยปลูกใส่ปุ๋ยสูตร 20-10-10 อัตรา 50 กก.ต่อไร่ ใส่ครั้งเดียว โดยสองข้างแคล้วพรวนดินกลบ เมื่ออ้อยอายุ 30-60 วัน อ้อยตอ ใส่ปุ๋ยอัตราต่ำสูตร 10-15-5 อัตรา 40-50 กก./ไร่ โดยสองข้างแคล้วพรวนดินกลบหลังการแต่งกอหรือใส่ปุ๋ยอัตราสูง สูตร 15-10-10 อัตรา 100 กก./ไร่ ใส่ 2 ครั้ง ครั้งแรกใส่หลังแต่งกอ ครั้งที่สองใส่หลังครั้งแรก 45-60 วัน โดยโดยสองข้างแคล้วพรวนดินกลบ

ฝ้าย โดยทั่วไปใส่ปุ๋ยสูตร 20-0-0 อัตรา 20-30 กก./ไร่ หรือสูตร 46-0-0 อัตรา 15-20 กก./ไร่ ใส่หลังปลูก 20-25 วัน โดยสองข้างแคล้วพรวนดินกลบ ในกรณีดินขาดฟอสฟอรัส ใช้ปุ๋ยสูตร 20-20-0 อัตรา 30-40 กก./ไร่ หรือสูตร 23-23-0 อัตรา 35-45 กก./ไร่ ใส่หลังปลูก 20-25 วัน โดยสองข้างแคล้วพรวนดินกลบ

ปลูกพืชผัก ปัญหาการระบายน้ำแล้วและความเค็มของดิน การจัดการให้ดำเนินการเช่นเดียวกับการปลูกพืชไร่ที่ได้กล่าวมาแล้ว

การใช้ปุ๋ยเคมี เช่น ผักรับประทานใบและต้น (กะหล่ำปลี กะนา และผักกาดต่างๆ) ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 40-50 กก./ไร่ หรือสูตร 16-16-16 อัตรา 35-40 กก./ไร่

แบ่งใส่สองครั้งๆ ละเท่าๆ กันใส่ครั้งแรกเมื่อข้ายกล้าปลูก 5-7 วัน ครั้งที่สองใส่หลังครั้งแรก 20-25 วัน หรือใส่ปุ๋ยสูตร 8-24-24 อัตรา 25-30 กก./ไร่ หรือสูตร 46-0-0 อัตรา 8-10 กก./ไร่ ใส่สองครั้ง ครั้งแรกใส่ปุ๋ย 8-24-24 ทึ้งหมดหลังข้ายปลูก 5-7 วัน ครั้งที่สองใส่ 21-0-0 หรือ 46-0-0 ใส่หลังครั้งแรก 20-25 วัน ผักรับประทานผล (พริก มะเขือ - แตง) ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 60-65 กก./ไร่ แบ่งใส่สองครั้ง ครั้งแรกใส่หลังข้ายปลูก 5-7 วัน ครั้งที่สองใส่เมื่อเริ่มออกดอกหรือหลังครั้งแรกประมาณ 1 เดือน หรือใส่ปุ๋ยสูตร 8-24-24 อัตรา 40-50 กก./ไร่ ใส่รวม สูตร 21-0-0 อัตรา 25-30 กก./ไร่ หรือสูตร 46-0-0 อัตรา 10-15 กก./ไร่ สำหรับสูตร 8-24-24 ใส่ครั้งแรกทึ้งหมด เมื่อข้ายกล้าปลูก 5-7 วัน ครั้งที่สองใส่สูตร 21-0-0 หรือ 46-0-0 เมื่อเริ่มออกดอกหรือหลังครั้งแรกประมาณ 1 เดือน

ปลูกไม้ผลใหม่ยืนต้น ปัญหาการระบายน้ำเวลาและความคืบของดิน การจัดการให้ดำเนินการเช่นเดียวกับการปลูกพืชไร่ที่ได้กล่าวมาแล้ว

การใช้ปุ๋ยเคมี มะพร้าว ใช้ปุ๋ยสูตรและอัตราดังต่อไปนี้ อายุ 1-2 ปี ใช้สูตร 15-15-15 อัตรา 1 และ 2 กก./ต้น ตามลำดับ แบ่งใส่ 2 ครั้ง/ปี อายุ 3-4, 5 และ 6 ปี ใช้สูตร 13-13-21 อัตรา 2, 2.5 และ 3 กก./ต้น ตามลำดับ แบ่งใส่ 2 ครั้ง/ปี

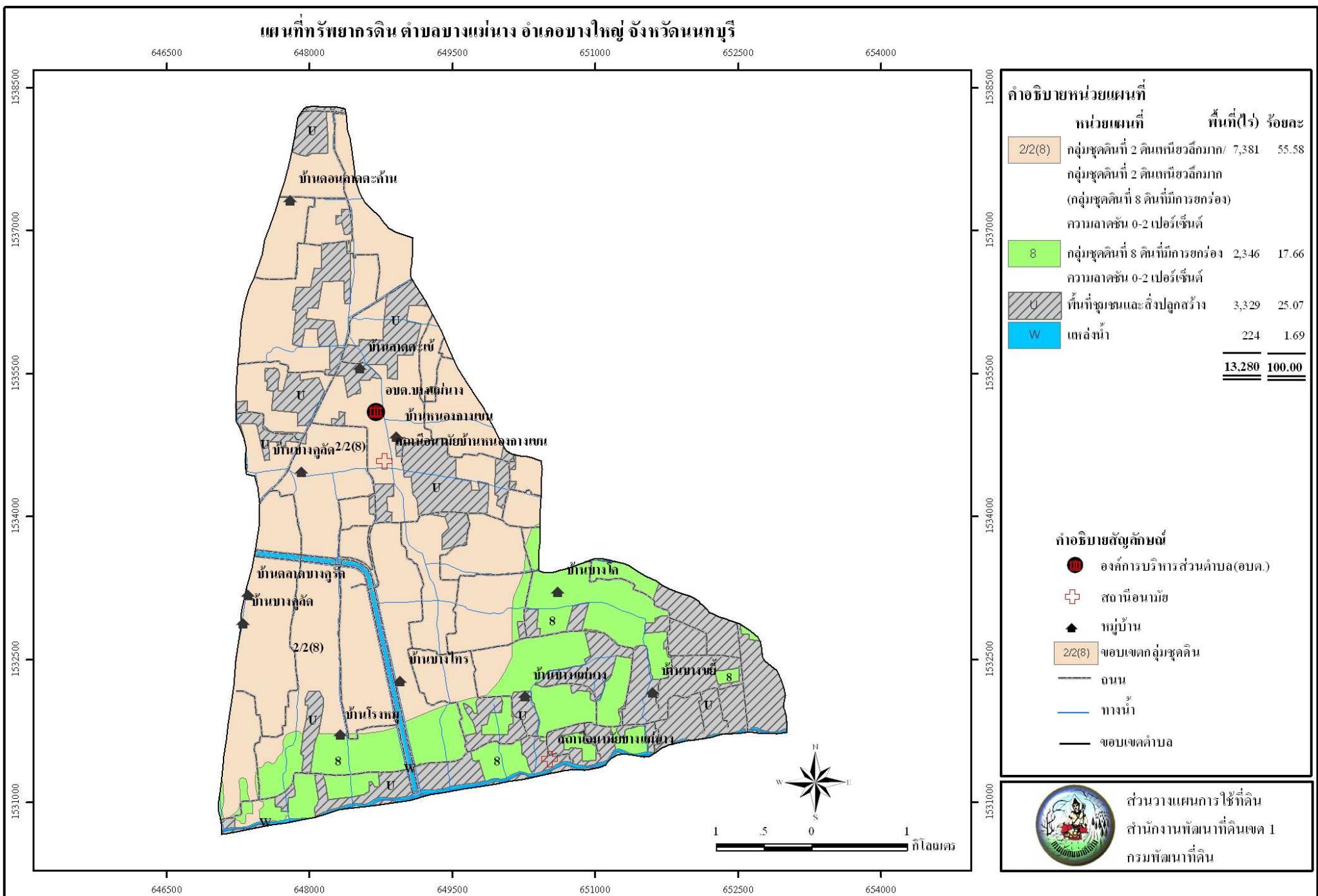
ส้มโอ ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 ใส่ 2 ครั้ง/ปี ใช้อัตรา 1 กก./ต้น คุณอายุปี เช่น อายุ 5 ปี 5 กก./ต้น

ตารางที่ 3-1 สมบัติทางกายภาพและเคมีของดิน ตำบลบางแม่นาง อําเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

หน่วย ที่ดิน	เนื้อดิน		การ ระบายน้ำ	ระดับ ความ ชื้น% อุดม สมูรรณ์	ความ ลักษณะ CEC%	BS%	pH		ระดับก้อน หิน(ซม.)		ความ ถึก (ซม.)	ปริมาณ ก้อน หิน%	สภาพพื้นที่	เนื้อที่		
	บน	ล่าง					บน	ล่าง	บน	ล่าง				ไร่	ร้อย ละ	
2/2(8)	เหนียว	เหนียว	เลว	ปาน กลาง	0-2	สูง	ปาน กลาง	5.0- 6.0	4.5- 5.5	100- 150	150- 200	>150	-	ราบรื่น	7,381	55.58
8	เหนียว	เหนียว	เลว	ปาน	0-2	สูง	ปาน	5.0-	6.0-	-	-	>150	-	ราบรื่น	2,346	17.66
U	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ชุมชน	3,329	25.07
W	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	แหล่งน้ำ	224	1.69
													รวม	13,280	100.00	

ที่มา : สำนักสำรวจดินและวางแผนการใช้ที่ดิน

แผนที่กรรหารายการดิน ตำบลบางแพ่งงาน อําเภอบางไทร จังหวัดนนทบุรี

รูปที่ 3-1 แผนที่กรรหารายการดิน ตำบลบางแพ่งงาน อําเภอบางไทร จังหวัดนนทบุรี

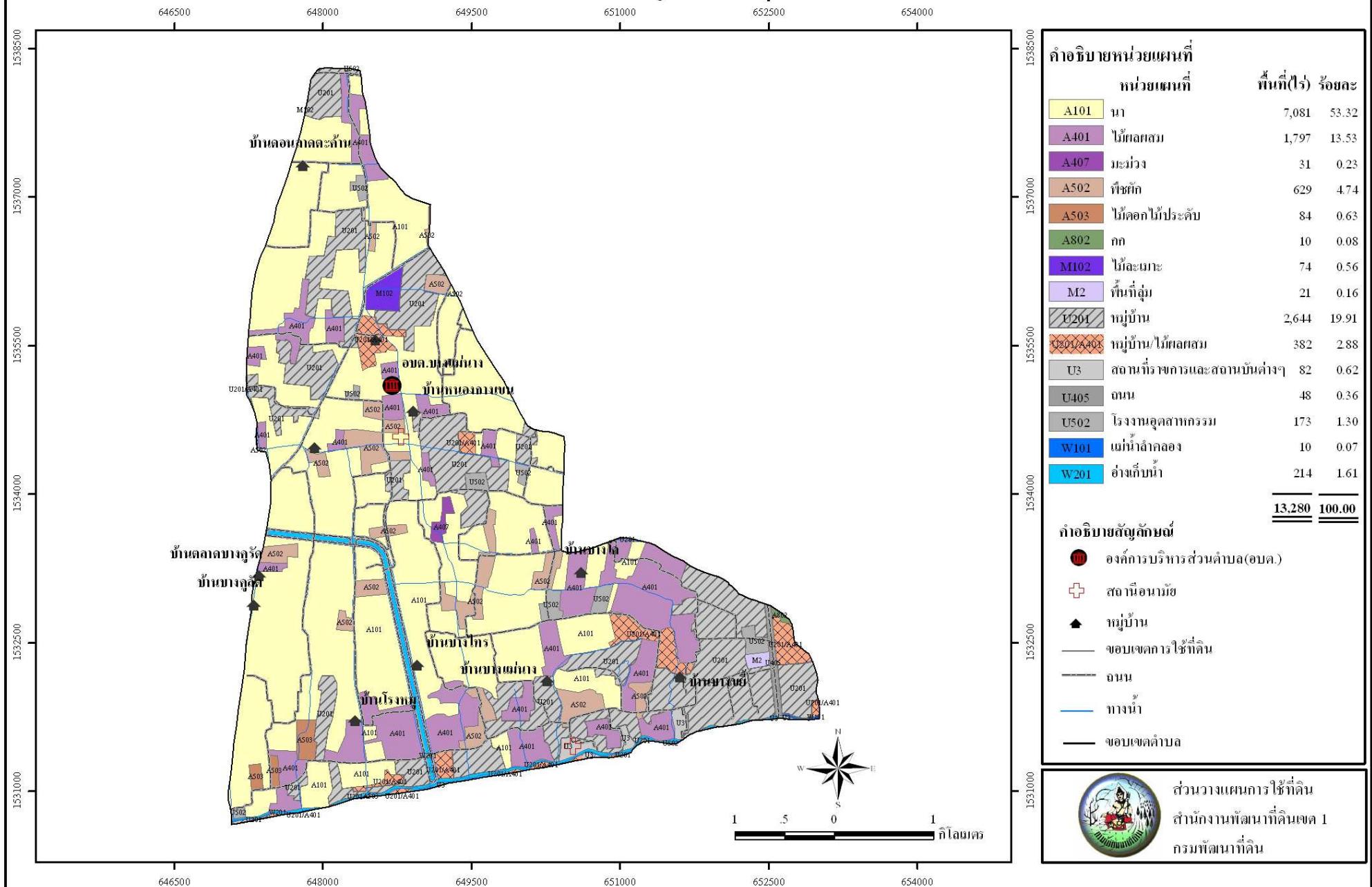
3.2 สภาพการใช้ที่ดิน

จากการสำรวจใช้ประโยชน์ที่ดินของ ตำบลบางแม่นาง อำเภอไหயู่ จังหวัดนนทบุรี พบร่วมกับ ตำบลบางแม่นาง มีเนื้อที่ทั้งหมด 13,280 ไร่ มีการใช้ประโยชน์ที่ดิน สรุปได้ตามตารางที่ 3-2 ตารางที่ 3-2 สภาพการใช้ที่ดินตามประเภทต่างๆ ในปัจจุบันของตำบลบางแม่นาง อำเภอไหயู่

จังหวัดนนทบุรี

หน่วยแผนที่ดิน	การใช้ที่ดิน	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
A101	นา	7,081	53.32
A401	ไม้ผลผสม	1,797	13.53
A407	มะม่วง	31	0.23
A502	พืชผัก	629	4.74
A503	ไม้คอก/ไม้ประดับ	84	0.63
A802	กก	10	0.08
M102	ไม้ละเมะ	74	0.56
M2	พื้นที่ลุ่ม	21	0.16
U201	หมู่บ้าน	2,644	19.91
U201/A401	หมู่บ้าน/ไม้ผลผสม	382	2.88
U3	สถานที่ราชการและสถานบันต่างๆ	82	0.62
U405	ถนน	48	0.36
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	173	1.30
W101	แม่น้ำลำคลอง	10	0.07
W201	อ่างเก็บน้ำ	214	1.61
รวม		13,280	100.00

แผนที่สภากาชาดไทย ตำบลบางแพ่บาง อำเภอบางไหสู่ จังหวัดนนทบุรี

รูปที่ 3-3 แผนที่สภากาชาดไทย ตำบลบางแพ่บาง อำเภอบางไหสู่ จังหวัดนนทบุรี

บทที่ 4

การประเมินคุณภาพที่ดิน

การประเมินคุณภาพที่ดิน เป็นการพิจารณาศักยภาพของหน่วยทรัพยากรดินต่อการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทต่างๆ ในระดับการจัดการที่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากสมบัติของดินด้านกายภาพและเคมี สถานภาพเศรษฐกิจและสังคม สภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช รวมทั้งความยากง่ายในการใช้ประโยชน์ที่ดินในการปลูกพืช หรือประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน

4.1 คุณภาพที่ดินที่นำมาประเมิน

คุณภาพที่ดิน (Land Qualities :LQ) ที่นำมาประเมินสำหรับการปลูกพืชในระบบของ FAO Framework ได้กำหนดไว้ 25 ชนิด สำหรับในพื้นที่ตำบลนี้อาจนำคุณภาพที่ดินมาประเมินเพียงไม่กี่ชนิดทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของข้อมูล ความแตกต่างของภูมิภาค และระดับความรุนแรงของคุณลักษณะดินที่มีผลต่อผลผลิตตลอดจนชนิดของพืช และความต้องการการใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Use Requirements : LUR) ดังนั้นคุณภาพที่ดินที่นำมาใช้มีดังนี้

- ระบบอุณหภูมิ (Temperature regime : t) คุณลักษณะที่ดินที่เป็นตัวแทน ได้แก่ ค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในฤดูเพาะปลูกเพราะอุณหภูมิเมืองที่ต่ำกว่า 0°C การออกดอกของพืชบางชนิด และมีส่วนสัมพันธ์กับขนาดการสังเคราะห์แสง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการเจริญเติบโตของพืช

- ความชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อรากพืช (Moisture availability : m) คุณลักษณะที่ดินที่เป็นตัวแทน ได้แก่ ระยะเวลาของการท่วมขังของน้ำในฤดูฝน ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในรอบปีหรือความต้องการน้ำในช่วงการเจริญเติบโตของพืช และลักษณะของเนื้อดิน ซึ่งมีผลทางอ้อมในเรื่องความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช

- ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช (Oxygen availability : o) คุณลักษณะที่ดินที่เป็นตัวแทน ได้แก่ สภาพการระบายน้ำของดิน ทั้งนี้พืชโดยทั่วไปรากพืชต้องการออกซิเจนในขนาดการหายใจ

- ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (Nutrient availability : s) คุณลักษณะที่ดินที่เป็นตัวแทน ได้แก่ ปริมาณธาตุอาหารพืชในดิน

- สภาวะการหยั่งลึกของราก (Rooting conditions : r) คุณลักษณะที่ดินที่เป็นตัวแทน ได้แก่ ความลึกของดิน ความลึกของระดับน้ำใต้ดิน และชั้นการหยั่งลึกของราก โดยความยากง่ายของการ

ห้องลักษณะของโลกในคืนมีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ลักษณะเนื้อคิน โครงสร้างของคืน การเกษตรตัวของคืน และปริมาณกรวดหรือเศษหินที่พบในหน้าดิน

- **ความเสียหายจากน้ำท่วม (Flood hazard :f)** คุณลักษณะที่คืนที่เป็นตัวแทนได้แก่ จำนวนครั้งที่น้ำท่วมในช่วงรอบปี

- **การมีเกลือมากเกินไป (Excess of salts :x)** คุณลักษณะที่คืนที่เป็นตัวแทนได้แก่ ปริมาณเกลืออิสระที่สะสมมากเกินพอนจนเป็นอันตรายต่อการเจริญเติบโตของพืช

- **สารพิษ (Soil toxicities :z)** ระดับความลึกของชั้น jarosite ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อปฏิกิริยาของคืนจะทำให้คืนเป็นกรดมาก ปริมาณซัลเฟตของเหล็กและอัลูมิնัมในคืนจะสูงมากจนเป็นพิษต่อพืช ในที่นี่พิจารณาความเป็นกรดเป็นด่างของคืนซึ่งจะมีผลต่อความเจริญเติบโตของพืช เนื่องจากปฏิกิริยาคืนจะทำให้สภาพต่างๆ ทางด้านเคมีและชีวภาพของคินถูกเปลี่ยนไปในสภาพที่เหมาะสม หรือไม่เหมาะสมต่อพืชที่ปลูกหรือมีผลต่อกิจกรรมของชุมชนหรือในคืน โดยกิจกรรมของชุมชนหรือในคืนสามารถเป็นตัวควบคุมระดับของธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืชได้ ด้วยสาเหตุนี้จึงต้องมีการปรับปรุงสภาพความเป็นกรดเป็นด่าง ของคืน โดยขึ้นอยู่กับชนิดของพืชที่ปลูกด้วย เพื่อให้ความเป็นกรดเป็นด่างของคืนอยู่ในสภาพที่เหมาะสม

- **ศักยภาพการใช้เครื่องจักร (Potential for mechanization :w)** คุณลักษณะที่คืนที่เป็นตัวแทน ได้แก่ ความลาดชันของพื้นที่ ปริมาณหินโ碌 ปริมาณก้อนหิน และการมีเนื้อคินเหนียวจัดซึ่งปัจจัยทั้ง 4 นี้ อาจเป็นอุปสรรคต่อการไถพรวนโดยเครื่องจักร

- **ความเสียหายจากการกัดกร่อน (Erosion hazard :e)** คุณลักษณะที่คืนที่เป็นตัวแทน ได้แก่ ความลาดชันของพื้นที่

4.2 การจำแนกชั้นความเหมาะสมของที่ดิน

หลักการของ FAO Framework ได้จำแนกอันดับความเหมาะสมของที่ดินเป็น 2 อันดับ (Order) คือ

- (1) อันดับที่เหมาะสม(Order S : Suitability)
- (2) อันดับที่ไม่เหมาะสม(Order N : Not Suitability)

และจาก 2 อันดับที่ได้แบ่งย่อยออกเป็น 4 ชั้น (Class) ดังนี้

S1 : ชั้นที่มีความเหมาะสมสูง (Highly Suitable)

S2 : ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (Moderately Suitable)

S3 : ชั้นที่มีความเหมาะสมเล็กน้อย (Marginally Suitable)

N : ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (Not Suitable)

การจำแนกชั้นความเหมาะสมของที่ดินในพื้นที่ตำบลเป็นการประเมินความสามารถของคินหรือประเมินศักยภาพของดินต่อการปลูกพืชหรือประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ได้ก่อตัวไว้แล้วโดยการหาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพที่ดินจากชุดคินที่ได้ทำการสำรวจไว้ในขั้นละเอียด (ส่วนสำรวจจำแนกคินที่ 1, 2551) กับความต้องการปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการเจริญเติบโตและให้ผลผลิตของพืชหรือประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินแต่ละชนิด เพื่อจำแนกชั้นความเหมาะสมของชุดคินต่างๆ ต่อประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ทั้งนี้ได้ทำการจำแนกชั้นความเหมาะสมของที่ดินดังกล่าวออกเป็น 4 ชั้น โดยใช้ปัจจัยหรือข้อจำกัดต่างๆ พิจารณาผลของการจำแนกชั้นความเหมาะสมของที่ดินในพื้นที่ตำบลได้ดังตารางที่

4-1

ตารางที่ 4-1 ชั้นความเหมาะสมของที่ดิน (ในเขตชลประทาน) ตำบลบางแม่น้ำ อำเภอไทรโยค จังหวัดนนทบุรี

หน่วยแพนที่ดิน	ข้าว	พืชไร่	ไม้ผล	พืชสวน
2/2(8)	S2z / N	N/ S2oz	N/ S2osz	N/ S2osz
8	N	S2 o	S2os	S2os
U				
W				

คำอธิบาย

S2 = ชั้นที่มีความเหมาะสมของที่ดินปานกลาง

N = ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสมของที่ดิน

o = ข้อจำกัดของที่ดินเนื่องจากความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช

s = ข้อจำกัดของที่ดินเนื่องจากความเป็นประโยชน์ของชาตุอาหารพืช

บทที่ 5

ปัญหาความต้องการ และทัศนคติของเกษตรกร

ปัญหาความต้องการของเกษตรกร ได้จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลปัจจุบันที่สำรวจได้ในพื้นที่ตำบลและข้อมูลทุติยภูมิ รายงานแผนพัฒนาการเกษตร แผนพัฒนา ๓ ปี และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลและหรือเทศบาล โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วนได้แก่ ส่วนที่ 1 ทัศนคติของเกษตรกรด้านการใช้และการพัฒนาที่ดิน ส่วนที่ 2 ปัญหาของเกษตรกร (ปัญหาด้านการประกอบอาชีพและปัญหาด้านการครองชีพ) และความต้องการของเกษตรกร (ความต้องการด้านการประกอบอาชีพและความต้องการด้านการครองชีพ)

5.1 ทัศนคติของเกษตรกรด้านการใช้และการพัฒนาที่ดิน

จากการสำรวจเกษตรกรตัวอย่างเกี่ยวกับทัศนคติด้านการใช้และการพัฒนาที่ดิน พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกข้าวนาอีกชุดหลังปีเดือนตุลาคม แต่ไม่ได้ทำในระดับ สภาพดินที่ใช้ทำการเกษตรในปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นดินเหนียวและดินร่วน หากสภาพดินเสื่อมโทรมเกษตรกรตัวอย่างส่วนใหญ่มีวิธีการแก้ไขปัญหาด้วยการใส่สารปรับปรุงดิน เช่น ปูนมะลิ ปูนโคลาโนที่ไม่เผาไหม้หรือซากพืช ใส่ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ย kok และใส่ปุ๋ยชีวภาพ ในด้านแหล่งน้ำที่ใช้ในการทำการเกษตรเกษตรกรตัวอย่างส่วนใหญ่จะใช้จากห้วยคลองและน้ำฝน เกี่ยวกับปัญหาภัยแล้งหรือขาดแคลนน้ำ พบว่าเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมดไม่ประสบปัญหา ส่วนปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ การเกษตร พ布ว่าเกษตรกรร้อยละ 75.00 ของเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมดประสบปัญหาน้ำท่วมพื้นที่ การเกษตรทุกปี ในด้านความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงชนิดพืชที่ปลูกอยู่เดิมเป็นพืชอื่นๆ ตามฤดูกาล เช่น อ้อยโรงจาน มันสำปะหลัง ยางพารา ยูคาลิปตัส ไม้ผลหรือสับปะรด เกษตรกรตัวอย่างเกือบทั้งหมดไม่ต้องการเปลี่ยนแปลงโดยให้เหตุผลว่าพืชเดิมที่ปลูกมีตลาดรองรับ ราคายังคงเดิมและเป็นพืชที่ให้ผลผลิตนานหลายปี ในด้านความสนใจต่อพืชชนิดใหม่หรือพันธุ์ใหม่หรือเทคโนโลยีใหม่เกษตรกรตัวอย่างร้อยละ 66.67 สนใจและร้อยละ 83.33 มีความสนใจในการทำเกษตรอินทรีย์ แบบใช้สารเคมีระดับปีกอคกี้ ปัจจุบันการทำเกษตรอินทรีย์ในตำบลยังไม่แพร่หลายมากนัก นอกจากนี้เกษตรกรตัวอย่างทั้งหมดยังมีความสนใจในการทำการเกษตรแบบพอเพียง เกี่ยวกับการรวมกลุ่มกับกลุ่มหรือขายผลผลิตทางการเกษตรมีเกษตรกรตัวอย่างร้อยละ 83.33 ไม่มีการรวมกลุ่มกับกลุ่มหรือขายผลผลิตซึ่งทำให้ไม่มีอำนาจในการต่อรองราคาสินค้า สำหรับแนวทางในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรมีเกษตรกรตัวอย่างเกือบทั้งหมดทราบแนวทางในการเพิ่มผลผลิตโดยการใช้

ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยชีวภาพ เข้ารับฝึกอบรมและวัดคุณต่างๆเพื่อปรับปรุงบำรุงดินและเปลี่ยนพันธุ์ใหม่ ในด้านการเลี้ยงสัตว์เพื่อการค้าเกษตรกรตัวอย่างร้อยละ 70.83 ไม่เลี้ยงสัตว์เพื่อการค้า

ในด้านการได้รับบริการจากการพัฒนาที่ดิน พบว่าเกษตรกรตัวอย่างร้อยละ 91.67 เคยได้รับบริการจากการพัฒนาที่ดิน โดยประเภทบริการที่ได้รับได้แก่ สารเร่ง(พค.ต่างๆ) เข้ารับหารฝึกอบรมและคำแนะนำวิธีการปรับปรุงบำรุงดิน เกษตรกรตัวอย่างร้อยละ 50.00 ต้องการความช่วยเหลือด้านการพัฒนาแหล่งน้ำโดยเฉพาะบุดลอกแหล่งน้ำ ในด้านความยินดีที่จะปลูกหญ้าแฟกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่การเกษตรบางส่วนเกษตรกรตัวอย่างร้อยละ 58.33 ไม่ยินดีที่จะทำการเนื่องจากไม่มีพื้นที่พอที่จะปลูก พื้นที่รกรากไม่ลาดชันจึงไม่มีปัญหาดินถูกชะล้างพังทลายและเสียพื้นที่ทำการเกษตรหรือทำให้พื้นที่รกราก เกษตรกรตัวอย่างร้อยละ 95.83 ของเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมดเคยรับทราบเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ปรับปรุงบำรุงดินของกรมพัฒนาที่ดินและเก็บทั้งหมดโดยได้รับจากเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดินและหมอดินหมู่บ้านหรือตำบล สำหรับผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดินที่ใช้ในการปรับปรุงบำรุงดินที่เกษตรกรตัวอย่างต้องการมากที่สุดได้แก่ สารเร่งพค.2 ใช้ผลิตปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ สารเร่งพค.1 ใช้ทำปุ๋ยหมักสารเร่งพค.3 ใช้ผลิตเชื้อจุลินทรีย์ควบคุมโรคพืชและสารเร่งพค.4 ใช้ผลิตสารป้องกันแมลงศัตรูพืชดังตารางที่ 5-1

ตารางที่ 5-1 หัตถศิลป์ของเกษตรกรด้านการใช้และพัฒนาที่ดิน ดำเนินมาแบบเมื่นทาง อำเภอใบใหญ่

จังหวัดนนทบุรี

รายการ	ร้อยละ
☞ พืชหลักที่เกษตรกรปลูก	
ข้าว	33.33
นอกเขตชลประทาน	87.50
ไม่ดอกไม่ประดับ	20.83
ไม่ผล	16.67
☞ สภาพดินที่เกษตรกรปลูกพืชหลัก	
ดินไม่มีปัญหา	
ดินเหนียว	66.67
ดินร่วน	41.67

ตารางที่ 5-1 (ต่อ)

รายการ	ร้อยละ
ดินมีปัญหา	
ดินกรด	20.83
☞ วิธีแก้ไขดินเลื่อน โกร姆ของเกษตรกร	
ใส่ส่วนปรับปรุงดิน เช่น ปูนมาრ์ล ปูนไคลโอลไมท์	50.00
ใส่ปุ๋ยชีวภาพ	41.67
ใส่ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยกอก	41.67
ใส่ปุ๋ยเคมี	33.33
ใช้วิธีทางพืช	
ไม่เผา夷/ขาดพืช	45.83
☞ แหล่งน้ำที่เกษตรกรใช้ในการทำการเกษตร	
แหล่งน้ำธรรมชาติ	
ห้วย คลอง	95.83
น้ำฝน	50.00
แม่น้ำ	8.33
☞ พื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรประสบปัญหาภัยแล้ง/ขาดแคลนน้ำที่ทำให้พืชที่ปลูกเสียหาย	
ไม่มี	100.00
☞ พื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรประสบปัญหาน้ำท่วมที่ทำให้พืชที่ปลูกเสียหาย	
ไม่มี	25.00
มี	75.00
☞ ช่วงระยะเวลาการเกิดปัญหาน้ำท่วมพื้นที่ทำการเกษตร	
ทุกปี	38.89
6-9 ปีต่อครั้ง	33.33

ตารางที่ 5-1 (ต่อ)

รายการ	ร้อยละ
3-5 ปีต่อครั้ง	22.22
☞ เกย์ตරกรต้องการเปลี่ยนจากพืชที่ปลูกอยู่เดิมเป็นพืชอุดสาหกรรม	
ไม่ต้องการ	91.67
ต้องการ	8.33
☞ พืชที่เกย์ตරกรต้องการปลูกทดแทนพืชเดิม	
ไม่มีผล	100.00
☞ เกย์ตරกรต้องการเปลี่ยนชนิดพืชที่ปลูกเป็นพืชชนิดใหม่ เพราะพืชชนิดใหม่	
ราคาผลผลิตเป็นที่น่าพอใจ	50.00
เป็นพืชที่ให้ผลผลิตนานหลายปี	50.00
ปลูกและดูแลรักษาง่าย	50.00
ใช้แรงงานน้อย	50.00
มีตลาดรองรับ/เป็นที่ต้องการของตลาด	50.00
☞ เกย์ตරกร ไม่ต้องการเปลี่ยนชนิดพืชที่ปลูก เพราะพืชเดิม	
มีตลาดรองรับ/เป็นที่ต้องการของตลาด	77.27
ราคาผลผลิตดี	45.45
เป็นพืชที่ให้ผลผลิตนานหลายปี	36.36
ปลูกและดูแลรักษาง่าย	31.82
ไม่ต้องใช้เงินทุนมาก	27.27
ปลูกไว้บริโภคในครัวเรือน	22.73
☞ ความสนใจของเกย์ตරกร เมื่อมีผู้มาแนะนำส่างเสริมพืชชนิดใหม่ หรือพันธุ์ใหม่ หรือ เทคโนโลยีใหม่	
ไม่สนใจ	16.67
สนใจ	66.67
ไม่แน่ใจ	16.67

ตารางที่ 5-1 (ต่อ)

รายการ	ร้อยละ
☞ แนวทางของเกษตรกรในการเพิ่มผลผลิตพืช	
ไม่ทราบ	8.33
ทราบ	91.67
ได้ปัจจัยเคมี ปัจจัยอินทรีย์ ปัจจัยชีวภาพ และวัสดุต่างๆ เพื่อบรันปรุงบำรุงดิน	77.27
เข้ารับการฝึกอบรม/ทำความรู้เพิ่ม	50.00
เปลี่ยนพันธุ์ใหม่	36.36
ปลูกพืชปัจจัด เช่น พืชระบุคูลถัว โสนอัฟริกัน ปอเทือง แล้วไอกลูบ	18.18
☞ ความสนใจของเกษตรกรในการทำการเกษตรอินทรีย์	
ไม่สนใจ	16.67
สนใจ	83.33
☞ ชนิดของเกษตรอินทรีย์ที่เกษตรกรสนใจ	
ไม่ใช้สารเคมี	40.00
ใช้สารเคมีระดับปลอกกับ	60.00
☞ การทำการเกษตรอินทรีย์ในหมู่บ้าน/ตำบล	
ไม่มี	79.17
มี	20.83
☞ ความสนใจของเกษตรกรที่จะทำการเกษตรแบบพอเพียง	
สนใจ	100.00
☞ การรวมกลุ่มกันผลิตหรือจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรในหมู่บ้าน	
ไม่มี	83.33
มี	16.67

ตารางที่ 5-1 (ต่อ)

รายการ	ร้อยละ
☞ เกย์ตระกรมีการเดี้ยงสัตว์ไวเพื่อฆ่าหน่ายเป็นรายได้	
ไม่เลี้ยง	70.83
เลี้ยง	29.17
☞ ชนิดของสัตว์ที่เดี้ยง	
สุกร	14.29
ปลา	100.00
☞ บริการจากกรมพัฒนาที่ดินที่เกย์ตระกรในหมู่บ้าน/ตำบล เคยได้รับ	
ไม่มี	8.33
มี	91.67
☞ ชนิดของบริการที่ได้รับจากกรมพัฒนาที่ดิน	
ผลิตภัณฑ์ปรับปรุงบำรุงดิน(สารเร่ง พด. ต่างๆ)	81.82
เข้ารับการฝึกอบรม/คุณงาน	50.00
คำแนะนำวิธีการปรับปรุงบำรุงดิน	40.91
ปุ๋ยหมัก	31.82
ตรวจสอบสภาพดิน	22.73
☞ การพัฒนาแหล่งน้ำในหมู่บ้าน เกย์ตระกรคิดว่ากรมพัฒนาที่ดินควรสนับสนุน/ช่วยเหลือ	
ไม่ต้องสนับสนุน	50.00
สนับสนุน/ช่วยเหลือ	50.00
☞ ประเภทแหล่งน้ำที่เกย์ตระกรต้องการให้กรมพัฒนาที่ดินช่วยเหลือ ได้แก่	
บุคลอกแหล่งน้ำ	75.00
วางท่อ/คลอง/ระบบส่งน้ำ	58.33
☞ ความเห็นใจของเกย์ตระกรที่จะปลูกหญ้าแฟกเพื่อป้องกันรักษาหน้าดินและอนุรักษ์น้ำในพื้นที่เพาะปลูก	
ไม่แน่ใจ	33.33

ตารางที่ 5-1 (ต่อ)

รายการ	ร้อยละ
ขั้นดี	8.33
ไม่ขึ้นดี	58.33
☞ เหตุผลที่เกย์ตරกรไม่ขึ้นดีปลูกหลานแฟก	
ไม่มีพื้นที่พอที่จะปลูก	50.00
พื้นที่รบานไม่ล้ำชันจึงไม่มีปัญหาดินถูกชะล้างพังทลาย	35.71
เตียงพื้นที่ทำการเกษตร/ทำให้พื้นที่รกร	35.71
ไม่ได้เป็นเจ้าของที่ดิน	21.43
☞ เกย์ตරกรเคยรับทราบเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ปรับปรุงบำรุงดิน ของกรมพัฒนาที่ดิน	
ไม่เคย	4.17
เคย	95.83
เกย์ตරกรที่ทราบข้อมูลผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดินเคยทดลองใช้	82.61
เกย์ตරกรที่ทราบข้อมูลผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดินไม่เคยทดลองใช้	17.39
☞ บุคคล/สื่อที่แนะนำให้เกย์ตරกรใช้ผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน	
เจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน	84.21
หมอดินหมู่บ้าน/ตำบล	84.21
เจ้าหน้าที่เกย์ตරกรอำเภอ/ตำบล และ/หรือเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานอื่น	15.79
เพื่อนบ้าน/ญาติ	10.53
สื่อต่างๆ	10.53
☞ ชนิดผลิตภัณฑ์บำรุงดินของกรมพัฒนาที่ดินที่เกย์ตරกรต้องการใช้	
สารเร่ง พด.2 ใช้ทำปุ๋ยน้ำมักชีวภาพ	83.33
สารเร่ง พด.1 ใช้ทำปุ๋ยหมัก	58.33
สารเร่ง พด.3 ใช้ผลิตเชื้อจุลินทรีย์ควบคุมโรคพืช	54.17
สารปรับปรุงบำรุงดิน พด.4 ใช้ปรับปรุงดินเพื่อการเกษตร	50.00

ตารางที่ 5-1 (ต่อ)

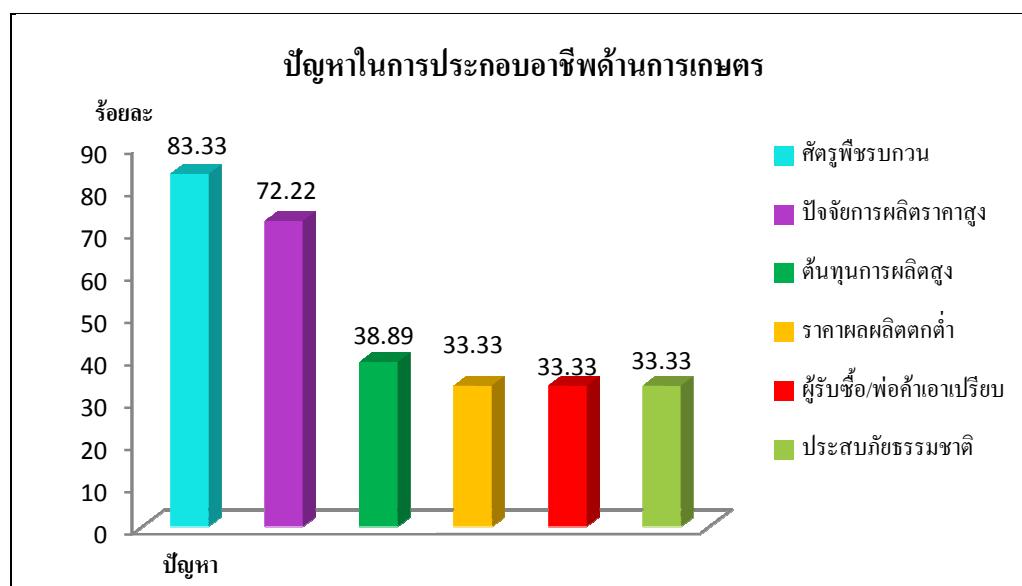
รายการ	ร้อยละ
สารเร่ง พด.6 ใช้หมักเศษอาหารเหลือทิ้ง/ดักกลินเหม็นในกองสัตว์และบำบัดน้ำเสีย	50.00
สารเร่ง พด.7 ใช้ผลิตสารป้องกันแมลงศัตรูพืช	41.67
สารเร่ง พด.5 ใช้ผลิตสารกำจัดวัชพืช/หญ้าต่างๆ	33.33

ที่มา : จากการสำรวจ , 2554

5.2 ปัญหาและความต้องการของเกษตรกร

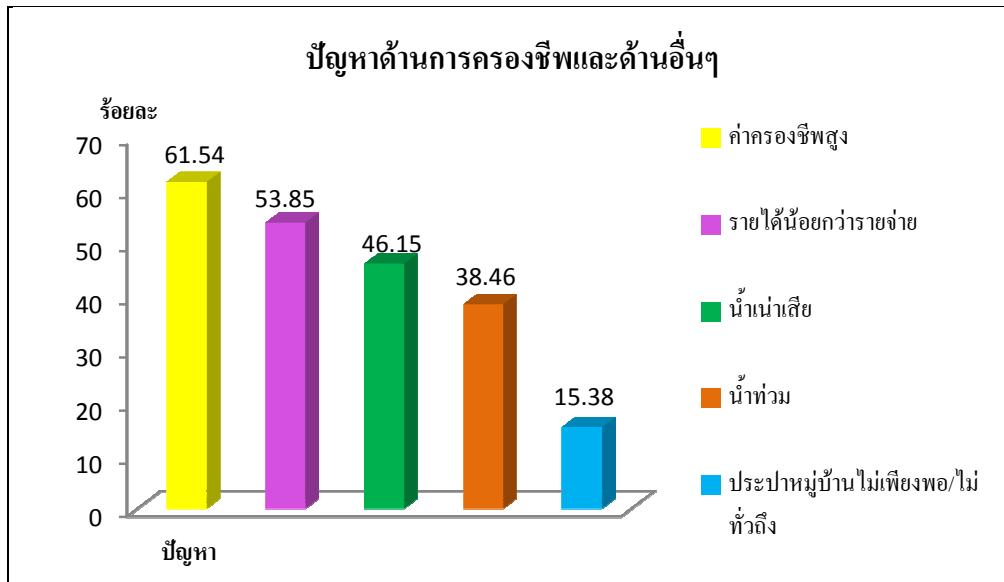
5.2.1 ปัญหาในการประกอบอาชีพด้านการเกษตรและการรองรับ

จากการสำรวจข้อมูลเกษตรกรตัวอย่าง พบร่วมกันในตำบลประสบปัญหาที่สำคัญ สองประการ ได้แก่ ปัญหาในการประกอบอาชีพด้านการเกษตรและด้านการรองรับ ซึ่งปัญหาในการประกอบอาชีพมีเกษตรกรตัวอย่างร้อยละ 75.00 ประสบปัญหาโดยปัญหาที่สำคัญที่เกษตรกรตัวอย่างประสบเป็นอันดับหนึ่งได้แก่ ศัตรูพืชรบกวนคิดเป็นร้อยละ 83.33 ของจำนวนเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมด รองลงมาได้แก่ ปัจจัยการผลิตราคาสูง ต้นทุนการผลิตสูงและราคาผลผลิตตกต่ำ คิดเป็นร้อยละ 72.22 38.89 และ 33.33 ตามลำดับ ที่เหลือเป็นปัญหาอื่นๆ ที่แตกต่างกันไป ดังกราฟที่ 5-1

กราฟที่ 5-1 ปัญหาในการประกอบอาชีพการเกษตร

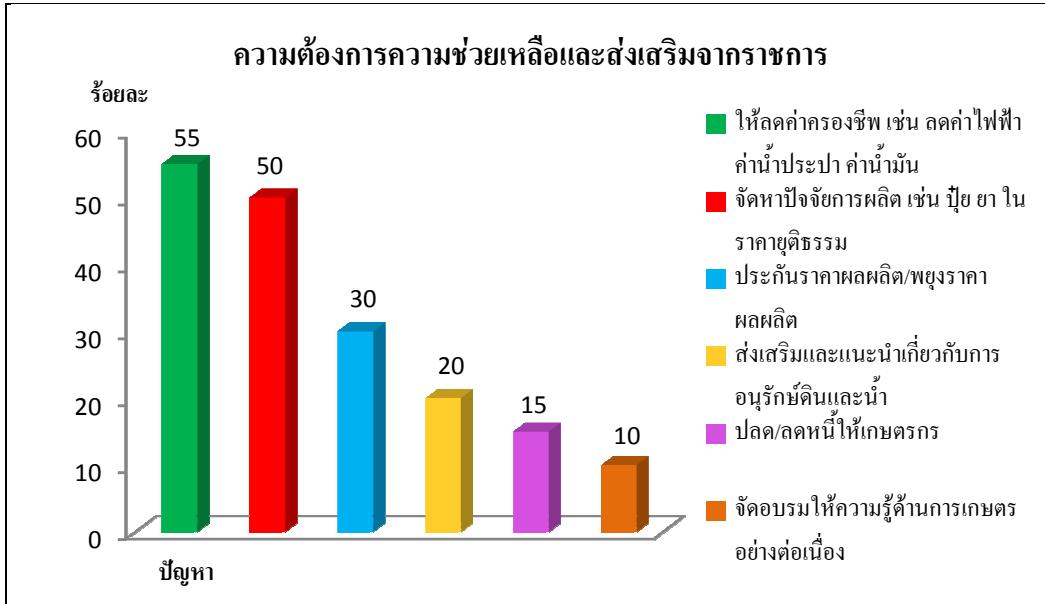
ส่วนปัญหาด้านการครองชีพและด้านอื่นๆ เกย์ตระกรตัวอย่างร้อยละ 54.17 ที่ประสบปัญหาโดยปัญหาที่สำคัญที่เกย์ตระกรตัวอย่างประสบเป็นอันดับหนึ่งได้แก่ ค่าครองชีพสูงคิดเป็นร้อยละ 61.54 ของเกย์ตระกรตัวอย่างที่ประสบปัญหาด้านการครองชีพและด้านอื่นๆ รองลงมาได้แก่ รายได้น้อยกว่ารายจ่าย นำ้เน่าเสียและนำ้ท่วมคิดเป็นร้อยละ 53.85 46.15 และ 38.46 ดังกราฟที่ 5-2

กราฟที่ 5-2 ปัญหาด้านการครองชีพและด้านอื่นๆ

5.2.2 ความต้องการความช่วยเหลือและส่งเสริมจากการทางราชการ

จากการสำรวจข้อมูลเกย์ตระกรตัวอย่าง พบร่วมกับมีเกย์ตระกรตัวอย่างร้อยละ 83.33 ต้องการความช่วยเหลือจากการทางราชการ ซึ่งความต้องการความช่วยเหลือที่เกย์ตระกรตัวอย่างต้องการเป็นอันดับหนึ่งได้แก่ ให้ลดค่าครองชีพ เช่น ลดค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา ค่าน้ำมันคิดเป็นร้อยละ 55.00 ของเกย์ตระกรตัวอย่างที่ต้องการความช่วยเหลือ รองลงมาได้แก่ จัดหาปัจจัยการผลิต เช่นปุ๋ย ยา ในราคายุติธรรม ประกันราคาผลผลิตหรือพยุงราคาผลผลิตและส่งเสริมและแนะนำเกี่ยวกับการปรับปรุงบำรุงดินคิดเป็นร้อยละ 50.00 30.00 และ 20.00 ที่เหลือเป็นความต้องการที่แตกต่างกันไป ดังตารางที่ 5-3

กราฟที่ 5-3 ความต้องการความช่วยเหลือและส่งเสริมจากราชการ

บทที่ 6

เขตการใช้ที่ดิน

6.1 การกำหนดเขตการใช้ที่ดิน

การกำหนดเขตการใช้ที่ดิน เป็นผลที่ได้จากการศึกษาและวิเคราะห์ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ สภาพพื้นที่ และลักษณะภูมิอากาศ รวมทั้งลักษณะการใช้ที่ดิน ตลอดจนปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น ร่วมกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ของจังหวัด และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเกษตร สามารถนำมาประเมินเพื่อกำหนดเป็นเขตการใช้ที่ดิน ตามลักษณะแม่นาง อำเภอทางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี เพื่อให้เกิดการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสมและยั่งยืน

ตามลักษณะแม่นาง อำเภอทางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 13,28 ไร่ สามารถกำหนดเขตการใช้ที่ดินได้แก่ เขตเกษตรกรรม เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง เขตแหล่งน้ำ และเขตพื้นที่อื่นๆ ดังตารางที่ 6-1 และรูปที่ 6-1 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

6.1.1 เขตเกษตรกรรม

มีเนื้อที่ประมาณ 9,636 ไร่ หรือร้อยละ 72.56 ของพื้นที่ทั้งตำบล โดยได้นำข้อมูลต่างๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาที่ดินด้านเกษตรกรรมวิเคราะห์ร่วมกัน เช่น ข้อมูลเขตชลประทาน ระดับความเหมาะสม ของดินสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจ ประเภทการใช้ที่ดินในปัจจุบัน และปัญหาการใช้ที่ดิน เพื่อจำแนกเขตเกษตรกรรมเป็นเขตย่อยลงไปให้สามารถจัดการแก้ไขปัญหาได้ตรงจุด ส่งผลให้การพัฒนาที่ดินด้านการเกษตรประสบผลสำเร็จง่ายขึ้น ดังนั้นจึงได้จัดแบ่งพื้นที่เขตเกษตรกรรม เป็น 2 เขต คือ เขตเกษตรพัฒนา และเขตปลูกพืชน้ำ โดยมีรายละเอียดและแนวทางในการใช้ประโยชน์ ดังนี้

6.1.1.1 เขตเกษตรพัฒนา (ในเขตชลประทาน)

เขตเกษตรพัฒนา เป็นเขตเกษตรกรรมที่อยู่ในเขตชลประทานหรือใช้น้ำชลประทาน เพื่อการเพาะปลูก มีเนื้อที่ประมาณ 9,626 ไร่ หรือร้อยละ 72.49 ของพื้นที่ทั้งตำบล จากข้อมูลสภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินปัจจุบัน สามารถแบ่งเขตการใช้ที่ดิน ออกเป็น 4 เขต โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) เขตนาข้าว 1 (หน่วยแพนท์ 1) : เขตพื้นที่นาข้าวที่ดินมีศักยภาพเหมาะสมสูง มีเนื้อที่ประมาณ 773 ไร่ หรือร้อยละ 5.82 ของพื้นที่ทั้งตำบล

ข้อเสนอแนะ

(1) ควรจัดระบบการปลูกข้าวให้เหมาะสม โดยการปลูกข้าวไม่เกินสองครั้งต่อปี เพื่อให้มีช่วงเวลาในการปรับปรุงบำรุงดิน ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญที่สุดในกระบวนการผลิต และควรจัดให้มีพืชตระกูลถั่ว หรือพืชปุ๋ยสดอยู่ในระบบการเพาะปลูก

(2) ควรใช้สารอินทรีย์ทางการเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพผลิต และเพื่อลดต้นทุนการผลิต เช่น

-การปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยพืชสด และการไถกลบตอซัง

-เสริมสร้างการเจริญเติบโตของพืช โดยใช้น้ำหมักชีวภาพจากสารเร่งพด.2

-ป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช โดยใช้สารควบคุมแมลงศัตรูพืชจากการหมักสมุนไพรกับสารเร่งพด.7

(3) ควรเลือกปลูกข้าวพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูง และมีความต้านทานโรคแมลง

(4) ถ้าจำเป็นต้องใส่ปุ๋ยเคมีเพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ดิน ควรเลือกใช้สูตรปุ๋ยและอัตราส่วนที่ใช้ให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

2) เขตนาข้าว 2 (หน่วยแผนที่ 2): เขตพื้นที่นาข้าวที่ดินมีศักยภาพเหมาะสมปานกลาง มีข้อจำกัดเนื่องจากดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดจัดมาก มีเนื้อที่ประมาณ 6,411 ไร่ หรือร้อยละ 48.28 ของพื้นที่ทั้งตำบล

ข้อเสนอแนะ

(1) จัดระบบการปลูกข้าวให้เหมาะสม โดยการปลูกข้าวไม่เกินสองครั้งต่อปี เพื่อให้มีช่วงเวลาในการปรับปรุงบำรุงดิน ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญที่สุดในกระบวนการผลิต และควรจัดให้มีพืชตระกูลถั่ว หรือพืชปุ๋ยสดอยู่ในระบบการเพาะปลูก

(2) ควรปรับสภาพความเป็นกรดของดิน โดยการใช้ปูนในอัตราที่เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

(3) จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการน้ำที่ดีเพื่อให้มีปริมาณน้ำหรือความชื้นที่เหมาะสมกับพืชและช่วงเวลาเพาะปลูก โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้งหรือในช่วงของการปลูกพืชรอบสอง ซึ่งนอกจากจะมีผลโดยตรงต่อการเจริญเติบโตของพืชแล้วยังมีผลต่อการควบคุมระดับความเย็นกรดของดินด้วยเบตการใช้ที่ดินดำเนินงานแม่นาง อำเภอทางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

(4) ควรใช้สารอินทรีย์ทางการเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพผลิต และเพื่อลดต้นทุนการผลิต เช่น

- การปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยพืชสด และการไก่กลบตอซัง
- เสริมสร้างการเจริญเติบโตของพืช โดยใช้น้ำหมักชีวภาพจากสารเร่งพด.2
- ป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช โดยใช้สารควบคุมแมลงศัตรูพืชจากการหมักสมุนไพรกับสารเร่งพด.7

(5) ควรเลือกปลูกข้าวพันธุ์ดีที่ให้ผลผลิตสูง และมีความต้านทานโรคแมลง

(6) ถ้าจำเป็นต้องใส่ปุ๋ยเคมีเพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ดิน ควรเลือกใช้สูตรปุ๋ยและอัตราส่วนที่ใช้ให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

3) เขตปลูกไม้ผล 1 (หน่วยแผนที่ 3): เขตพื้นที่ปลูกไม้ผลที่ดินมีศักยภาพเหมาะสม ปานกลาง มีข้อจำกัดเรื่องการระบายน้ำของดินบ้างเนื่องจากเนื้อดินเป็นดินเหนียวและดินมีโครงสร้างแน่นทึบ ดินเป็นกรดจัด และมีปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประizable ต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ 1,726 ไร่ หรือ ร้อยละ 13.00 ของพื้นที่ทั้งตำบล

ข้อเสนอแนะ

- (1) ควรปรับพื้นที่สันร่องไม่ให้มีน้ำแข็งขัง โดยเฉพาะในช่วงฤดูฝน
- (2) ควรเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดินเพื่อปรับปรุงสมบัติทางกายภาพให้ดินโปร่ง ร่วนซุย เพื่อให้ดินมีการระบายน้ำดีขึ้น เช่นการใช้ปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยกอก
- (3) บริเวณพื้นที่ที่ดินเป็นกรดจัดหรือเป็นกรดจัดมากควรใช้ปุ๋นปรับสภาพความเป็นกรด ในอัตราส่วนที่เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน
- (4) ควรใช้สารอินทรีย์ทางการเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพผลิต และเพื่อลดต้นทุนการผลิต เช่น

-เสริมสร้างการเจริญเติบโตของพืช โดยใช้น้ำหมักชีวภาพจากสารเร่งพด.2

-ป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช โดยใช้สารควบคุมแมลงศัตรูพืชจากการหมักสมุนไพรกับสารเร่งพด.7

(5) ถ้าจำเป็นต้องใส่ปุ๋ยเคมีเพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ดินควรเลือกใช้สูตรปุ๋ย และอัตราส่วนที่ใช้ให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

4) เขตปลูกพืชสวน 1 (หน่วยแผนที่ 4):เขตพื้นที่ปลูกพืชสวนที่ดินมีศักยภาพ
เหมาะสมปานกลาง มีข้อจำกัดเรื่องการระบายน้ำของคินบ้างเนื่องจากเนื้อดินเป็นดินเหนียวและดินมี
โครงสร้างแน่นทึบ บางพื้นที่ดินเป็นกรดจัด และมีปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ต่ำ
ประกอบด้วย พืชผัก และไม้ดอกไม้ประดับ มีเนื้อที่ประมาณ 716 ไร่ หรือร้อยละ 5.39 ของพื้นที่ทั้ง
ตำบล

ข้อเสนอแนะ

(1) ควรเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดินเพื่อปรับปรุงสมบัติทางกายภาพให้ดินโปร่ง ร่วนซุย
เพื่อให้ดินมีการระบายน้ำดีขึ้น โดยใช้ปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก

(2) พื้นที่ที่ดินเป็นกรดจัดหรือเป็นกรดจัดมากควรใช้ปูนปรับสภาพความเป็นกรด
ในอัตราส่วนที่เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

(3) ควรใช้สารอินทรีย์ทางการเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพผลิต และเพื่อลดต้นทุนการ
ผลิต เช่น

- เสริมสร้างการเจริญเติบโตของพืช โดยใช้น้ำหมักชีวภาพจากสารเร่งพด.2
- ป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช โดยใช้สารควบคุมแมลงศัตรูพืชจากการหมัก
สมุนไพรกับสารเร่งพด.7

(4) ถ้าจำเป็นต้องใส่ปุ๋ยก็เมื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ดินควรเลือกใช้สูตรปุ๋ย
และอัตราส่วนที่ใช้ให้เหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน

6.1.1.2 เขตปลูกพืชน้ำ ประกอบด้วย

1) เขตปลูกพืชน้ำ (หน่วยแผนที่ 5) ประกอบด้วย กก บัว ผักบุ้ง และผักกะเนด มี
เนื้อที่ประมาณ 10 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของพื้นที่ทั้งตำบล ประกอบด้วย

6.1.2 เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง

มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 3,329 ไร่ หรือร้อยละ 25.07 ของพื้นที่ทั้งตำบล ประกอบด้วย

1) เขตที่อยู่อาศัยและสิ่งปลูกสร้างอื่นๆ (หน่วยแผนที่ 6) ประกอบด้วย ตัวเมือง
และย่านการค้า หมู่บ้านร้าง หมู่บ้าน สถานที่ราชการ และสถานบันต่างๆ ถนน สถานที่พักผ่อนหย่อน
ใจ สนามกอล์ฟ และสุสาน, ป่าชา มีเนื้อที่ประมาณ 3,155 ไร่ หรือร้อยละ 23.76 ของพื้นที่ทั้งตำบล

2) เขตอุตสาหกรรม (หน่วยแผนที่ 7) มีเนื้อที่ประมาณ 174 ไร่ หรือร้อยละ 1.31 ของพื้นที่ทั้งตำบล

6.1.3 เขตแหล่งน้ำ

1) เขตแหล่งน้ำ (หน่วยแผนที่ 8) ประกอบด้วย แม่น้ำลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ บ่อ拿 ในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ประมาณ 220 ไร่ หรือร้อยละ 1.65 ของพื้นที่ทั้งตำบล

6.1.4 เขตพื้นที่อื่นๆ

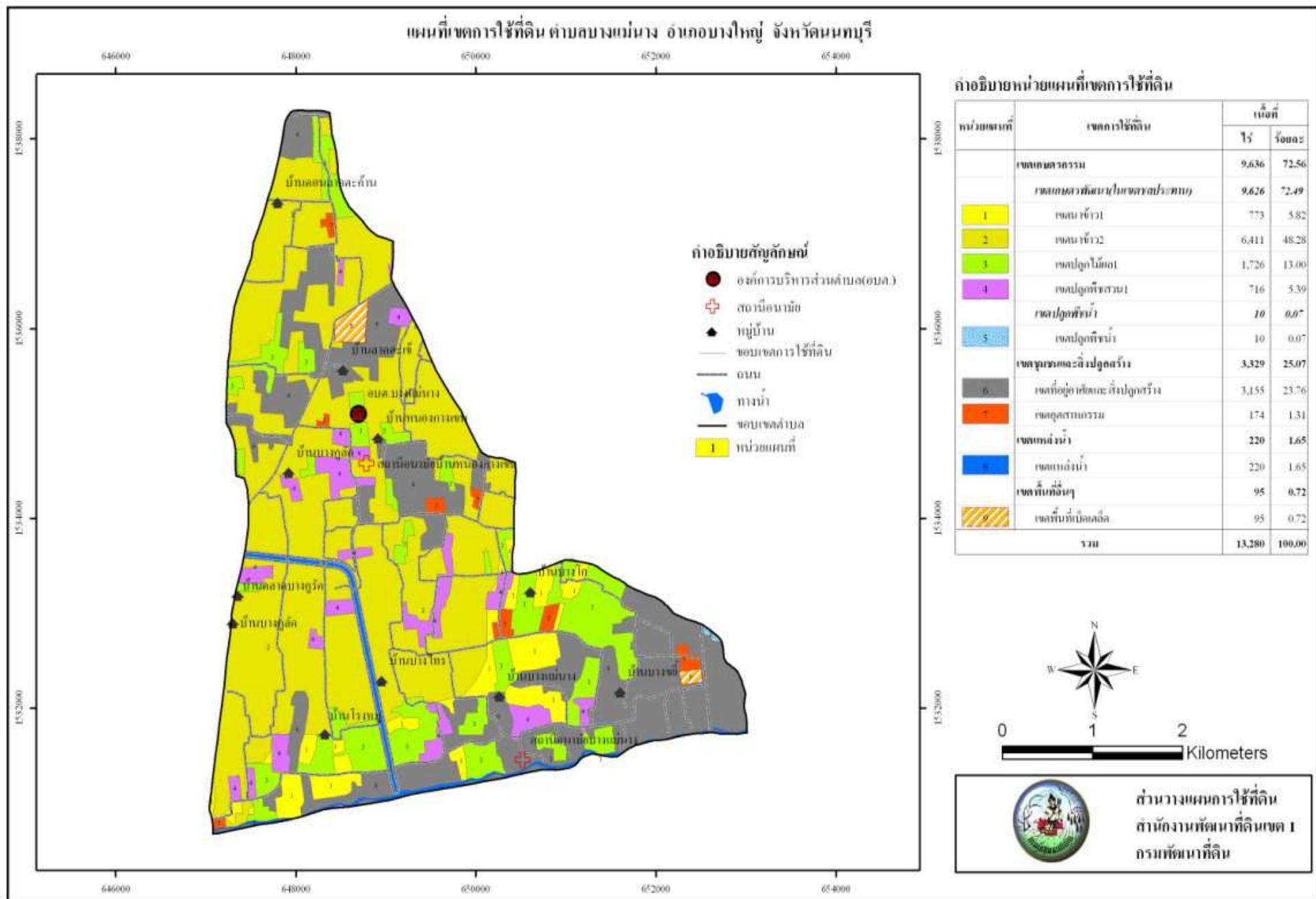
1) เขตพื้นที่เบ็ดเตล็ด (หน่วยแผนที่ 9) ประกอบด้วย ทุ่งหญ้า ไม้ละเมะ พื้นที่ลุ่ม และบ่อคิน มีเนื้อที่ประมาณ 95 ไร่ หรือร้อยละ 0.72 ของพื้นที่ทั้งตำบล

ตารางที่ 6-1 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลบางแม่น้ำ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

หน่วยแผนที่	เขตการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
	<u>เขตเกษตรกรรม</u>	<u>9,636</u>	<u>72.56</u>
	เขตเกษตรพัฒนา (ในเขตชลประทาน)	9,626	72.49
1	เขตนาข้าว 1 (เหมาะสมสมสูง)	773	5.82
2	เขตนาข้าว 2 (เหมาะสมสมปานกลาง)	6,411	48.28
3	เขตปลูกไม้ผล 1 (เหมาะสมสมปานกลาง)	1,726	13.00
4	เขตปลูกพืชสวน 1 (เหมาะสมสมปานกลาง)	716	5.39
	<u>เขตปลูกพืชน้ำ</u>	10	0.07
5	เขตปลูกพืชน้ำ	10	0.07
	<u>เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง</u>	<u>3,329</u>	<u>25.07</u>
6	เขตที่อยู่อาศัยและสิ่งปลูกสร้างอื่นๆ	3,155	23.76
7	เขตอุตสาหกรรม	174	1.31

ตารางที่ 6-1 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลบางแม่น้ำ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

หน่วยแผนที่	เขตการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
	<u>เขตแหล่งน้ำ</u>	<u>220</u>	<u>1.65</u>
8	เขตแหล่งน้ำ	220	1.65
	<u>เขตพื้นที่อื่นๆ</u>	<u>95</u>	<u>0.72</u>
9	เขตพื้นที่เบ็ดเตล็ด	95	0.72
รวม		13,280	100.00

รูปที่ 6-1 แผนที่ข้อมูลการใช้ที่ดิน ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อุทยานแห่งชาติช้างเผือก จังหวัดนนทบุรี